У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 236. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 22-го ГРУДНЯ 1971 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 22, 1971 No. 236. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Вівторок, 21-го грудня 1971

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН підписав закон про передання приналежної тубільцям Аляски землі — 40 мільйонів акрів, та приділення їм для допомоги й розвитку 962,5 мільйона долярів. Після схвалення цього законопроєкту Конгресом, Президент підписав його без зволікань, викликавши радість і задоволення серед тубільців Аляски — ескімосів, індіян та алеутів. В Анкоражі, столиці Аляски, Федерація Уродженців Аляски висловила признання Президентові і Конґресові. ЗСА купили Аляску в Росії в 1867 році за трохи більше як 7 мільйонів долярів, отже заплатили трохи менше як по 2 центи за 1 акр землі.

КАЛІФОРНІЙСЬКИЙ КЛЮБ „СЬЄРРА" звернувся до Державного Департаменту у Вашинґтоні, прохаючи відклaсти на 5 рр. прокладання нафтопроводу на Алясці, щоб дати змогу детально вивчити всі користі і всі можливі лиха у висліді тієї будови. В листі сказано, що в тому районі Аляски часто відбуваються землетруси, а отже є небезпека проривів труб і витікання нафти в землю та у воду. Довжина запроєктованого нафтопроводу сягає 800 миль.

ОБСЛУГА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я вперше запропонувала в Ню Йорку, щоб лікарі й шпиталі, перевіряючи загальний стан здоров'я жінок, перевіряли також, чи жінка не має венеричної хвороби гонореї. На відміну від мужчин, у жінок тієї хвороби довгий час взагалі не помітно. Така пропозиція виникла у висліді того, що в Ню Йорку й околицях гонорея останнім часом дуже поширюється.

ОПОЗИЦІЙНА ДО ЛІВОГО УРЯДУ Д-РА АЛЛЕНДЕ в Чіле партія Християнських Демократів, хоча й має меншість у парляменті, висунула домагання, щоб міністер внутрішніх справ Хозе Тоа подався у відставку, бо він відповідає за напад лівої молоді на жінок - демонстрантів, які домагалися харчів. Тоді було поранено кругло 100 осіб на вулицях Сантіяґо. Християнські демократи виступили також проти втручання Кастра з Куби у внутрішні справи Чіле, коли той перебував „у гостях" у Чіле.

У НЮЙОРКСЬКОМУ СТЕЙТІ БУДУТЬ накладені нові податки на населення, щоб зібрати понад 400 мільйонів долярів, необхідних на покриття стейтових потреб. Тієї суми все таки буде замало, але губернатор Н. Рокефеллер сподівається одержати допомогу від федерального Уряду. Будуть підвищені податки на цигарки з 12% до 15%, збільшений на 5% особистий податок, підвищена на 5 центів оплата переїзду „сабвеєм" в один бік, збільшена оплата на 20% за підміський транспорт, податки на алькогольні напої і т. д.

У СВІТІ

СОВЄТИ ЗАКИНУЛИ Ізраїлеві посилювання воєнних приготувань на окупованому Ізраїлем арабському Синайському півострові та перестерегли його проти „забави з вогнем". Орган совєтських збройних сил „Красная Звезда" і московська „Правда" принесли статті на цю тему, підкреслюючи, що ніби Єгипет і Совєтський Союз бажають собі політичного полагодження ізраїльсько - арабського конфлікту та скидаючи всю вину за його брак — на Ізраїль.

ПЕРШИЙ СЕКРЕТАР КОМПАРТІЇ СССР ЛЕОНІД БРЕЖНЄВ СКІНЧИВ в минулу неділю 65 років життя. Хоч в Совєтському Союзі робітники здебільша відходять на пенсію в 60-му році життя, Брежнєв не думає зрікатися свого посту, на якому висунувся на перше місце у керівній „тройці" — перед „президента" Миколу Підгорного і прем'єра Алексєя Косиґіна.

ПІДПІЛЬНА ІРЛЯНДСЬКА РЕСПУБЛІКАНСЬКА АРМІЯ ПРОГОЛОСИЛА, що вона спротивиться всякій спробі приборкати її революційно - терористичну роботу, яку веде у Північній Ірляндії проти тамошнього режиму, проте з великими людськими і матеріяльними втратами цивільного населення. Південно - ірляндський прем'єр Джон Лінч гостро засудив ту її діяльність і натякнув на можливість репресій. Осідком тієї організації є Південна Ірляндія.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ АМЕРИКАНСЬКЕ КОМАНДУВАННЯ ЗВІЛЬНЯЄ щомісяця 1.000 до 2.000 американських вояків, впертих наркоманів, які не хочуть виректися свого налогу ані піддатися лікуванню і стають безвартними, як вояки. Президент Ніксон признав був усім військовикам наркоманам „право до реґабілітації", але багато таких військовиків виявляються рецидивістами, жертвами свого налогу, які деморалізують інших вояків.

З ІЗРАЇЛЮ ДЕПОРТУВАЛИ 8-ох „чорних ізраїльців", які прибули туди з Америки як туристи. В Ізраїлі є ще 200 таких „чорних ізраїльців", які вважають, що вони є нащадками колишніх автохтонних племен з Палестини. Ізраїльське міністерство внутрішніх справ заповіло, що всіх їх будуть депортувати, як скінчаться їхні туристичні візи: їхня приявність спричинює конфлікти з білими місцевими ізраїльцями.

НАРОДНИЙ ФОНД УККА ЗБІЛЬШИВСЯ В ГРУДНІ НА $ 21.000

У понеділок, 20-го грудня, пошта доставила до канцелярії Українського Конґресового Комітету 174 листи, в яких були більші і менші пожертви для Українського Народного Фонду УККА в теперішній його грудневій кампанії за збільшення суми фонду до 100.000 долярів. Коли ця кампанія починалася на початку грудня, до цієї 100-тисячної мети бракувало ще $ 48.000. Сьогодні бракує ще $ 27.000, отже фонд збільшився на $21.000 — інформує екзекутивний директор мґр Іван Базарко. В загальному, до УНФоду за кінець минулого тижня вплинуло $ 3.000. Більші пожертви, крім уже згаданих раніше, вплинули з: Піттсбурґу ($ 350), Джерзі Ситі ($ 250), Елизабету ($ 150), Бриджпорту ($ 180), Клівленду ($ 150) та Трентону ($ 100). Із більших поодиноких пожертв надіслали: УНДім в Елизабеті ($100), Комітет Об'єднаних Організацій — Відділ УККА в Ню Йорку ($ 100) та д-р Мирослав Харкевич у Чикаґо ($ 100). Збіркова акція дальше розгортається і її кульмінації можна очікувати в останніх днях грудня та перших днях січня.

ЗАКЛИК

ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНСОЮЗУ ДО ВСІХ ВІДДІЛІВ І ЧЛЕНІВ У СПРАВІ НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ

СОЮЗОВЦІ!

Вже тільки дні відділяють нас від рокових Свят Різдва Христового і Нового Року, що їх ми так урочисто відзначаємо, згідно з прекрасними нашими віковими традиціями.

До цих традицій належить і наше новорічне побажання: „Сійся родися жито, пшениця, на щастя, на здоров'я, на той Новий Рік, щоб нам зародило краще, як торік!"

Оцим звертаємося до Вас, Головних і Відділових Урядовців та всіх Членів нашого великого і славного Українського Народного Союзу, з гарячим закликом ще перед закінченням цього року „посіяти" своєю щедрою пожертвою для наших центральних установ:

Українського Конґресового Комітету Америки
Комітету Українців Канади
Злученого Українського Американського Допомогового Комітету

Ви знаєте ці установи, бо Ви були їх активними співтворцями. Ви знаєте їх благородні цілі, бо Ви їх визначали. Допоможімо ж їм тепер нашою щедрою пожертвою ті цілі здійснювати. На добро і славу нашого Українського Народу і його визволення. На щастя, на здоров'я, на той Новий Рік!

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

грудень 1971.

През. Ніксон конферував із британським прем'єром Гітом на Бермуді

Гамілтон, Бермуда. — В рамцях запланованих зустрічей през. іксона із головами союзних держав відбулася тут у понеділок 20 грудня ц. р. п'ятигодинна конференція між прибулим із ЗСА президентом Ричардом Ніксоном та прем'єром Едвардом Гітом. Темою конференції був ряд актуальних справ і питань, особливо ж у ділянці фінансів і торговельних взаємин. Після закінчення перших розмов представники обох сторін подали до відома, що стосувалися вони також у великій мірі збройного конфлікту між Індією і Пакистаном. В політичних колах здогадуються, що британський уряд був дуже незадоволений д и п ломатичною стратегією ЗСА, яка попередила започаткування війни між Індією і Пакистаном і зокрема тим, що американський уряд не консультувався в цій справі з урядом Великої Британії. Чи і як вплинуло це незадоволення на перебіг розмов між Ніксоном і Гітом, невідомо, але ж пресовий секретар Білого Дому Роналд Г. Зіґлер поінформував представників преси, що розмови обох голів держав були сердечними, приємними і продуктивними. Ствердив також Зіґлер, що не стосувалися ці розмови тактичних питань, а тільки широких аспектів майбутніх взаємин між З'єднаними Стейтами Америки та Европейським Спільним Ринком, членом якого стане Велика Британія в 1973 році. У подробицях були обговорені заторкані під час розмов Ніксона й Гіта питання і справи на нарадах державного секретаря ЗСА Роджерса з міністром закордонних справ Великої Британії Алеком Даґлесом Гюмом, які стосувалися проблем Близького Сходу, Південної Азії та Европейської безпеки.

Уряд ЗСА скасував додаткове оподаткування на закордонні імпорти

Вашинґтон. — Конферуючи на Бермуді з британським прем'єром Едвардом Гітом, през. Ніксон подав до відома, що він підписав уже проклямацію про скасування 10 - відсоткового надподатку на імпортовані до ЗСА товари і продукти з-закордону. Була підписана ця проклямація безпосередньо перед зустріччю Ніксона з Гітом й у висліді фінансової конференції десяти головніших держав світу, яка відбулася у Вашинґтоні з кінцем минулого тижня. Встановлене під час цієї конференції домовлення про реформу монетарної системи і девальвацію доляра і девальвацію або ж і ревальвацію інших валют вплинуло дуже корисно на біржовий рух у ЗСА і на збільшення вартости акцій на нюйоркській біржі. У фінансових колах ЗСА трактують започатковану девальвацію доляра на 8.57 відсотка, як важливий крок для розв'язки монетарної кризи, яка настала у вільному світі, після того, як ЗСА вирішили обмежити міжнародні платності і припинити інфляцію. Більшість бірж в Европі були в понеділок 20 грудня закриті. Протеж у різних країнах Европи позначилося збільшення попиту на вартісні папери ЗСА і водночас із цим зменшилися відсоткові ставки на доларові депозити в позаамериканських банках. У Японії відбулася у висліді вашинґтонської конференції ревальвація японського єна, тобто підвищення його вартости. Збільшилися теж зацікавлення японських фінансових кіл американськими вартісними паперами. Пішов угору теж швайцарський франк.

Сенаторка Марґарет Чейз Сміт запропонувала виключати з Конґресу тих, які не беруть участи в сесіях

Вашинґтон. — Сенаторка-республіканка з Мейну Марґарет Чейз Сміт запропонувала, щоб із Конґресу виключати, з обох Палат, тих сенаторів і конґресменів, які занадто часто пропускають сесії й не беруть участи в голосуванні. Вона визначила такий відсоток: якщо член Конґресу пропустив 40% усіх голосувань в будь-якій сесії, то його треба звільнити від обов'язків сенатора чи конґресмена. Але для такого рішучого заходу треба б було змінити в Контитуції ЗСА, а а в кулюарах Конґресу кажуть, що немає ніяких виглядів на затвердження Конґресом ЗСА такого нового конституційного додатку. Під час останнього 91-го Конґресу середня кількість активних учасників на сесіях і голосуваннях становила 79 відсотків. 21 сенатор і конґресмен пропустили в 1969-1970 рр. більше як 40% голосувань, але багато з них мали на те важливі причини, або ж були хворі. Сенаторка Марґарет Чейз Сміт назвала часто відсутніх конґресменів і сенаторів „прімадоннами" „лунатиками" і т. д.

Новий президент Пакістану Бутто заповідає продовжування боротьби

Равальпінді. — Н о в и м президентом Пакістану став міністер закордонних справ Зульфікар Алі Бутто, з офіційним титулом „адміністратора воєнного стану". За його заявою—він „ненавидить той титул і воєнний стан", але — мовляв — Пакістан переживає цілком виїнятковy в своїй історії ситуацію. За найперше своє завдання він окреслив у промові до народу — порозуміння з лідерами східніх пакістанців, але у своїх розмовах з провідними діячами різних політичних партій він поминув і не назвав найбільшу й найпопулярнішу у Східньому Пакістані Авамі-Ліґу, яка здобула майже 100 відсотків мандатів у виборах рік тому та яку президент Мохаммад Яхія Хан поставив був поза законом. Алі Бутто заповів привернення Пакістану до конституційного ладу в недалекій майбутності, але рішуче відкинув заклик індійського військового міністра Джаґівана Рама, щоб Пакістан визнав самостійність Бенґальської держави. Він висловив переконання, що мусульманські бенґальці залишаться вірними мусульманізмові, який спільний для Західнього і Східнього Пакістану і що тому державна єдність Пакістану буде збережена. Водночас він заявив, що Пакістан буде відбудований і що будуть направлені грубі помилки, що їх зроблено перед вибухом війни з Індією і під час тієї війни. „Будемо боротися і продовжувати боротися за одностайність Пакістану" заявив він, але та заява неясна, бо не відомо, чи він мав на увазі політичне змагання, чи збройну війну. Не відома ще теж доля його попередника, президента Мохаммада Яхії Хана, який зрікся під натиском високих військовиків і загального невдоволення з приводу програної війни. Покищо Яхія Хан, з яким Зульфікар лі Бутто відбув зараз після свого прилету з Америки двогодинну розмову, перебував ще в своїй державній резиденції. Алі Бутто димісіонував шістьох генералів включно з шефом штабу і призначив нового командувача пакістанської армії. На пресовій конференції з закордонними ж у р налістами він признав, що відносини у Пакістані препогані. Але він відмовився відповісти ясно, чи він звільнить арештованого 25 березня цього року лідера східньопакістанських бенґальців Шейха Муджібуру Рахмана та заявив у цій справі, що „Шейх Рахман не є найпопулярнішою особою у Західньому Пакістані і тому треба спитати нарід у цій справі". За голосами преси, Індія вимагатиме звільнення Шейха Майбуру Рахмана, як передумову звільнення і дозволу на репатріяцію кількадесяти тисяч західньо-пакістанського війська, яке скапітулювало у Східньому Пакістані.

ОН не всилі обрати генерального секретаря — Італія президента

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй уже другий день переводила в минулий понеділок 20 грудня вибори кандидата на генерального секретаря тієї організації, щоб запропонувати його Г е н е р а л ь н ій Асамблеї, яка, за традицією, формальним голосуванням затверджує його. Для вибору потрібні найменше 9 голосів з-посеред 15-ти членів Ради Безпеки, з тим, щоб ні одна з 5-ох великодержав, які мають права „вета", не зголосила „вета" проти даного кандидата. 20 грудня три кандидати отримали більше, як потрібних 9 голосів: арґентинський дипломат Карльос Ортіс де Розас, австрійський дипломат Курт Вальдгайм і фінський — Макс Якобзон, але кожний з них мав проти себе або совєтське або китайське „вето". Четвертим поважним кандидатом є шведський дипломат Гуннар Яррінґ. Голосування відбувається засекречено, картками. Подібна, ба навіть гірша ситуація створилася в Італії, де 1 008 послів з'єднаних двох палат італійського парляменту мають обрати нового президента. У 19-ох голосуваннях впродовж 13-ти днів ні один кандидат не отримав потрібних для вибору 505 голосів. У понеділковому голосуванні аж 547 електорів „стримались" від голосування. Вирішну ролю грають комуністи, які мають 259 електорів.

У Ляосі й Камбоджі комуністи мають поважні воєнні успіхи

Сайґон. — Над Ляосом, де американські літаки підтримують наземні дії тамошньої державної армії, комуністичному летунству, що орудує совєтськими бойовими джетами типу МІГ-21, вдалося збити впродовж трьох днів аж 55 американських джетових літаків типу „Фантом". Чотирьох летунів вдалося врятувати, два загинули, а чотири дісталися у комуністичний полон і північно-в'єтнамські військові власті показали тих чотирьох американських полонених на пресовій конференції в столиці Північного В'єтнаму Ганої. Американські власті оприлюднили їх прізвища. Також в наземних боях комуністи осягнули успіхи в Ляосі, здобувши знову стратегічну Долину Джар, з якої вони виперли державне ляоське військо. Та долина вже кількакратно переходила з рук до рук. У Південному В'єтнамі проголошено, що на Різдво, Новий Рік і буддистський Новий Рік пануватиме коротке перемир'я, як щороку. Стан тамошнього американського війська обнизився до 162.500 і на Різдво має зменшитись до 159.000 військовиків. Зате у Камбоджі йдуть далі завзяті бої, при чому комуністи підійшли ще ближче до тамошньої столиці Пномпеню.

У Ню Йорку відкрито першу виставку колекціонерів

Ню Йорк. — В неділю 19 грудня відкрито тут в домівці Об'єднання мистців українців в Америці при 2-ій Евеню першу виставку із серії виставок мистецьких творів у колекціонерів. Ця перша виставка охоплює колекцію д-ра Мирослава Клюфаса: 7-ох мистців — понад 60 експонатів поруч із 46 екслібрісами. Виставку відкрив голова ОМУА М. Черешньовський, а довше слово про вартість і доцільність таких виставок колекціонерів виголосив мистець В. Ласовський. Між експонатами є твори М. Бутовича, О. Кульчицької, Л. Геца, П. Обаля, Т. Венгиновича, А. Гая і М. Дубая. Виставка відкрита в п'ятниці й суботи від 5 до 8 веч. та в неділі від 1-ої до 5 попол. до 2 січня 1972.

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП ВИСОКО ОЦІНЮЄ ПЕРЕБІГ І РІШЕННЯ П'ЯТОГО АРХИЄПИСКОПСЬКОГО СИНОДУ УКЦ В РИМІ

Рим. — „Однодушність на нашому Синоді скріпила нашу Церкву внутрі і назовні та намітила дальший шлях в напрямі остаточного створення патріярхату" — говорив Верховний Архиєпископ Блаженніший Йосиф Сліпий у своєму заключному слові на закінчення П'ятого Архиєпископського Синоду Української Католицької Церкви, що відбувся в Римі в днях від 31-го жовтня до 5-го листопада ц. р. — інформують „Вісті з Риму" з 18-го грудня ц. р., подаючи текст слова Верховного Архиєпископа при відкритті Синоду та на його закінчення. У Слові Верховного Архиєпископа при відкритті Синоду подана також вперше програма нарад. Виступи Верховного Архиєпископа говорять самі за себе, отже передруковуємо їх в цілості:

СЛОВО БЛАЖЕННІШОГО ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА КИР ЙОСИФА НА ВІДКРИТТІ СИНОДУ

На усильні бажання багатьох Владик, усього Духовенства і загалу вірних відкриваю оцим, в ім'я Боже, V Архиєпископський Синод Української Помісної Церкви. За два роки, від останнього нашого Синоду, назбиралося і назріло багато справ, яких рішення є невідложні. Духовенство і вірні занепокоєні деякими труднощами в полагоджуванні церковних справ, а передусім зарисовуючимися розбіжностями серед нашої Єрархії відносно помісности Української Церкви. Так само щораз більше болючими стають умовини нашої Церкви на Україні і в сусідніх комуністичних державах, що з жалем піднесено і на Папському Синоді і що відбилось сильним відгомоном по усьому світі.

Умовини для н а ш о ї Церкви стають всюди щораз то гірші, а навіть наповняють жахом, глядячи в майбутнє. Стає рубом питання бути чи не бути „to be or not to be" на Україні задля безбожницької пропаганди, яка не допускає до сердець молоді знання про Бога, Христа і Церкву. На поселеннях, на довшу мету загрожує цілковите затрачення обряду і української народности. Значиться неумолима смерть заглядає в очі недалекому майбутньому! Очевидно, не треба пересаджувати в песимізмі і не спускатися на дно, але глянути тверезо на дійсність і зробити все можливе для рятування себе, бодай на короткий час, а пізніше, дасть Бог, може умовини зміняться. Наша Церква і наш нарід мають ще велику силу відпорности, як слідно з нашої історії, і подібне поборення неймовірних загроз та труднощів.

В тій цілі треба стануги в любові понад всякі особисті порахунки і всякі розбіжності Єрархії відносно помісности Української Католицької Церкви, видобути з Духовенства і мирян максимум одноздгідної активности і творчости, щоб втримати найперше стан посідання, а опісля начеркнути дальші напрямні на майбутнє. В тій цілі предкладаю порядок нарад і засідань.

1. Відкриття.
2. Конституція Української Помісної Церкви.
3. Відручне п и с ь мо Папи в справі патріярхату.
4. Постійний С и н о д (Дорадче тіло Верховного Архиєпископа).
5. Привернення титулу Київсько-Галицького Митрополита.
6. Берестейська Унія і Послання.
7. Видання Соборного Послання на Різдво і Великдень.
8. У т в ердження Ек-

(Закінчення на стор. 7-ій)

Скульптор Леонід Молодожанин відвідав УНС і „Свободу", перед поверненням до Вінніпеґу

Пам'ятник Тарасові Шевченкові у Буенос Айресі, створений за проєктом скульптора Леоніда Молодожанина.

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Видатний український скульптор Леонід Молодожанин, повертаючись із Арґентини з урочистостей відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові, який він проєктував, подібно, як і пам'ятник Шевченкові у Вашинґтоні, завітав у четвер 16 грудня до Головної Канцелярії УНС та до редакції „Свободи". Мистець поділився враженнями з відкриття пам'ятника і висловив вдячність Комітетові будови та українській арґентинській громаді за велике зусилля в будові пам'ятника. Леонід Молодожанин, член Королівської Академії Мистецтв Канади, Об'єднання Скульпторів Манітоби, американської Асоціяції Об'єднаних Мистців Америки та Української Спілки Образотворчих Мистців, як автор проєкту пам'ятника Кобзареві в Буенос Айресі задоволений місцем для пам'ятника і його остаточним оформленням. Він прилетів до Арґентини два місяці тому в товаристві дружини п-і Марґарити, докторанта з Французької літератури при Манітобському Університеті, і брав участь в кінцевих працях над встановленням пам'ятника та мистецьким закінченням великої брили - скульптури на тему „Гайдамаків" Т. Шевченка, що становить частину пам'ятника. Мистець задоволений із нав'язання зв'язків з арґентинськими скульпторами та з мандрівки з дружиною по Арґентині, де вони мали змогу відвідати багато музеїв і

(Закінчення на стор. 8-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Про Україну в Конґресі

До Комісії закордонних справ Палати Репрезентантів відіслано дві резолюції, які безпосередньо стосуються України: конґресмена Дж. Герберта Бирка, республіканця з Флориди з 9 листопада ц. р. про виключення УССР і БССР з Об'єднаних Націй, і конґресмена Клемента Заблоцького, демократа з Віскансіну з 2 грудня ц. р. про нав'язання безпосередніх дипломатичних взаємин з УССР і БССР. Практично, ні одна з тих резолюцій не має великих шансів на схвалення, бо — вірогідно — Державний Департамент зголосить застереження, що кожна з них несумісна з актуальною американською закордонною політикою. Річ у тому, що кожна з тих резолюцій напевно зустріне спротив збоку Москви і навряд чи Уряд захотів би задля здійснення будь - котрої з тих резолюцій увійти в яскравий і одвертий конфлікт з СССР. Однак, без уваги на те, чи якась з отих двох взаємосуперечних резолюцій буде схвалена в Конґресі і без уваги на становище Державного Департаменту та Москви, треба з'ясувати становище українське, бо річ іде про Україну.

Щодо членства України в Об'єднаних Націях, то, здається, нема тут будь - яких розбіжностей у вільному українському суспільстві. Всі ми стоїмо на становищі, що український нарід має право на свою репрезентацію в Об'єднаних Націях без уваги на Ялтинський договір і мотиви, якими керувався Сталін, що домагався від Ф. Д. Рузвелта ввести УССР і БССР до Об'єднаних Націй. Всі ми знаємо, що теперішня репрезентація УССР в Об'єднаних Націях є не репрезентацією українського народу, а ставленцем Москви і заступає інтереси не українського народу, а інтереси Москви. Проте, приявність УССР в ОН є символом українського права бути в ОН і тому внесок на виключення УССР з ОН перечить інтересам України, українського народу, без уваги на становище Москви.

Зате щодо резолюції про нав'язання дипломатичних взаємин з УССР, то в давнішій пресовій дискусії на цю тему думки поділились. Прихильники, як і противники такої концепції мають поважні й ділові арґументи. Прихильники обміну амбасадорами між Вашинґтоном і Києвом звертають увагу, що встановлення американської амбасади в Києві дало б нагоду для кращого ознайомлення Америки з усією проблематикою України, що воно дало б у практиці вишкіл поважному гуртові американських людей в американській закордонній службі на фахівців українських справ, що воно затіснило б і поліпшило культурний обмін між американським і українським світами, що й совєтська влада в Україні, може, зацукалась би перед арештуванням діячів української культури та засуджуванням українських патріотів за те, що покликаються на конституцію, яка „дозволяє" УССР відділитися від СССР.

По другому боці існує поважний арґумент, що дипломатичні взаємини нав'язується не з державою, а з її урядом, з її режимом. Встановлення амбасади ЗСА в Києві безумовно піднесло б повагу, авторитет тамошнього Москвою наставленого режиму з його безсильним і безвольним псевдоурядом. Визнання того уряду позбавило б його характеру фікції і неначе залеґалізувало б московсько-большевицьку окупацію України. Тому, коли ми у принципі проти „співіснувальної" американської політики, то й проти співіснування з урядом, який не репрезентує українського народу. Коли впаде теперішня совєтська імперія, то постане в Києві самостійний уряд і — як це свого часу заявив державний секретар Джон Фостер Доллес — Америка не ждатиме навіть 24 години, щоб його визнати.

Хорвати і їх боротьба

Останні події в Хорватії — страйк тридцяти тисяч хорватських студентів, чистка у проводі Союзу Комуністів Хорватії і чотириденні протестаційні демонстрації хорватських націоналістів проти тієї чистки і започаткованих федеральним урядом і поліцією у відношенні до національних елементів репресій привернули знову увагу світу до становища цього народу і його аспірацій.

Хорвати, хоч і невеликий народ — 4 138 000 осіб населення в 1961-му році — були поміж південнослов'янськими народами найбільш завзятими й послідовними у своїх незалежницьких змаганнях. Перебуваючи з XII стор. під владою Угорщини і згодом під окупацією Туреччини, а далі Австрії, хорвати не припиняли своєї боротьби за державну незалежність. На початку XIX стор. вони змагалися за об'єднання Хорватії й Словенії і надання їм автономії. Включені в склад Угорщини після створення Австро - Угорської імперії, вони продовжували боротьбу за незалежність, яка, як і в Західній Україні, завершилася в листопаді 1918 року об'єднанням у спільному Королівстві сербів, хорватів і словінців, що його перейменовано 1929 р. в Югославію. Утискувані й далі в складі югославської федерації, хорвати були примушені змагатися знову за свої національні права і — користаючи в 1941-1942 рр. з окупації Югославії німецькими арміями, проголосили були навіть окрему від Сербії і Словенії державу.

Погоджуючись на вхід до складу створеної 1945 року Федеративної Югославської Народної Республіки, хорвати обстоювали твердо свою національну окремішність, добиваючися належних їм прав в усіх ділянках державного, громадського і суспільного життя. Цими ж вимогами були зумовлені демонстрації хорватських студентів з початком грудня ц. р., які вимагали справедливого розподілу національного прибутку і протестували проти загарбування більшої його частини Београдом.

Реаґуючи на ці вимоги, центральний державний і партійний провід започаткував репресії супроти національних елементів, не тільки серед широких кіл хорватського суспільства, але також і в самій партії. В тюрмах опинилися сотки демонстрантів, із проводу партії були примушені відійти популярні партійні діячі. Провідник Союзу Комуністів Югославії і водночас президент держави Югославії Тіто — сам за національністю хорват — виступив із погрозою знешкодити всіх опозиціонерів і сецесіоністів.

Треба дуже сумніватися, чи такими поліційними методами і репресіями поведеться Београдові здушити хорватські національні прагнення, що їх, як це часто бувало в історії національно - визвольних рухів, намагається використати також Москва у своїй боротьбі проти невигідного їй Тіта. Хорватський націоналізм був, є і залишиться живим і незалежним не тільки у відношенні до београдських централістів, але й також у відношенні до Москви.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

ЗА СВЯТУ КОРОНУ...

Обидві Палати Конґресу заанґажувались у доволі містерійній справі корони св. Стефана, що є святістю угорського народу і символом його незалежности та єдности. Взагалі містерія видається товаришкою долі тієї корони, а останні виступи в Конґресі, хоч словами ясні, відносяться до ситуації, вкритої таємницею, здогадами та поголосками.

Так звану „святу корону" подарував колись Папа Сильвестр II королеві Стефанові угорському напередодні його коронації в 1001 році. Кажуть, що оригінальна частина корони має тільки долішню частину, а горішню, з хрестом, додали згодом, теж як дарунок, візантійські імператори. Корона переходила чимало драматичних пригод, коли над країною котилися хвилі історії, її кілька разів закопували в землю, ховаючи від ворогів, і при одній з таких нагод похилився її хрест. В такому вигляді була вона відома своїм і чужим. Крім одного австрійського цісаря, всі угорські королі після Стефана, який згодом став святим, коронувались цією короною. Востаннє був це Карл Габсбурґ, що в розпалі першої світової війни, в 1916 році прийшов на трон Австро - Угорської монархії після смерти Франца Йосифа. Кажуть, що тоді корона зсунулася набік на голові Карла, і це вважали злим знаком.

Після упадку Австро-Угорської монархії, Угорщина залишилась формально монархією, але мала тільки реґента, а корона спочивала в скарбниці королівського палацу в Будапешті, чекаючи на коронування нового короля. Не дочекалась і навряд чи дочекається цього в нашу добу республік і демократій.

Але сила корони, як народного символу, ніколи не слабла, а може й росла в бурхливі часи останніх десятиліть.

Згідно з повідомленнями, трохи таємничими, останній командант почесної її охорони вивіз її на захід, коли наступали на Будапешт большевики, а потім передав американському Урядові для переховання до часу, коли Угорщина стане вільною й незалежною. Тепер вона нібито знаходиться в Форд Ноксі разом із золотим скарбом ЗСА. Не було офіційного повідомлення, що її вже там немає, але останні місяці окутали новою таємницею місце її побуту та взагалі її долю.

Ці містерійні поголоски зродились у зв'язку з кокетуванням совєтських і сателітних держав із західніми державами, в тому числі з Ватиканом і З'єднаними Стейтами Америки.

Пішли поголоски, що Угорщина торгується за „святу корону", що частинною ціною за звільнення кардинала Міндсенті була обіцянка Ватикану натиснути дипломатично на її зворот; що навіть плянована поїздка президента Ніксона до Москви не буде вільною від передбачених жестів „доброї волі", які охоплять також повернення стефанівської корони.

Перші вістки про ці дипломатичні комбінації появилися в европейській пресі ще навесні 1971 р. Очевидно, вони викликали занепокоєння еміґрації на Заході, особливо тієї, що покинула свою країну після невдалої угорської революції 1956 року. Але не тільки ці скитальці, але й їх приятелі на Заході і противники тоталітарного комуністичного режиму затривожились. Навіть члени Республіканської партії почали ставити питання і висловлювати свої застереження. Уряд не давав відповіді.

Тоді 30-го липня 1971 р. республіканський конґресмен Гоґен з Меріленду виступив у Палаті Репрезентантів з резолюцією (ГР 385), яка висловила „сантимент" Палати, що „святу корону" слід зберігати під опікою цієї країни „до того часу, коли конституційний уряд, вільно вибраний угорським народом, почне знову діяти на Угорщині". 25 колеґ прилучилось до внеску Гоґена, а республіканський сенатор Дол, разом з шістьма колеґами з Сенату, вніс однозгідну пропозицію в Сенаті.

Серед американського народу ще й досі не погасло неприємне почуття вини з приводу пасивної постави Уряду ЗСА до большевицької атаки на Угорщину і здавлення революції. Конґресмен Гоґен навіть написав був довгу поему про цю революцію і її трагічне закінчення. Тепер ці сантименти проявились у виступах в Конґресі.

Недавно знову заговорили европейські часописи в Австрії і Західній Німеччині про дипломатичні торги „святою короною", про те, що Папа, рішуче наказуючи Міндсенті виїхати з Угорщини, прийняв умову угорського уряду, що взаміну за звільнення буде повернена корона. Говорять про те, що жваві дипломатичні поїздки Кіссінджера теж мали ці торги у своїй програмі, і навіть про те, що американський амбасадор в Будапешті веде переговори в цій справі.

І ось знову виступив конґресмен Гоґен у Палаті 6-го грудня, повторюючи свою резолюцію з липня, і знову десять колеґ прилучилося до нього. М-р Гоґен покликався на свого листа до Президента в цій справі і відчитав листа кардинала Міндсенті, який дякує конґресменові за його старання, щоб корона не була передана „нашим найгіршим ворогам". Думають, що повернення корони угорському урядові значило б, що „Америка повірила, що комуністичний режим триватиме довго в Угорщині та інших країнах Східньої Европи".

Конґресмен Гоґен просив провести переслухання в Комісії закордонних справ Конґресу. Ще їх не було і невідомо, чи будуть, бо вони напевно не поможуть Президентові в його угодових плянах. Але вже й так повинен він відчути, що є святощі народу, особливо поневоленого, якими не повинні з легкої руки торгувати „сильні цього світу".

(юст)

Кость Паньківський

ПАМ'ЯТІ ПРОФ. ВОЛОДИМИРА ВЕРГАНОВСЬКОГО

Роки проходять швидко. Вже незабаром буде їх тридцять з часу великого ісходу нашого з рідної землі. Затирається пам'ять про людей, які в процесі народного відродження стояли на чолі українського життя. Зокрема про тих скромних, що ту працю вважали своїм самозрозумілим обов'язком, не шукаючи голосної слави або широкого признання. Аж приходять хвилини, у яких виринає спогад про події, про людей. Спонукою написати ці рядки став факт, що 26 листопада цього року минає якраз двадцять п'ять років від дня смерти одного з таких передових діячів наших, професора університету і судді апеляційного суду у Львові св. п. Володимира Вергановського.

Він один із ґенерації наших юристів, які на переломі XIX і XX сторіч виходили на сцену українського національного життя в Галичині. Це були роки великого пожвавлення розвитку нашого народу. Посів духа Шевченка почав давати багате жниво. Під впливом Драгоманова і Франка з народно - культурницького руху українофілів - народовців українство переходило у свідомий політичний рух. Широкі кола робітництва і селянства включалися в процес національного відродження. Керівництво українського життя в Галичині переходило з рук піонерів того відродження, духовенства і вчителів у руки юристів.

Вони творили дві головні групи: судівництво і адвокатуру. Бо нотаріят був чисельно невеликою групою, а адміністрацію Галичини сильно тримали в своїх руках поляки. На підставі порозуміння з 1867 року віденський уряд передав, за ціну підтримки цісарської династії, адміністрацію Галичини, яка дістала автономію із соймом і самоуправою, повністю в руки польської шляхти - маґнатів. На працю в державній і крайовій адміністрації за австро-польського режиму могли дістатися тільки рідка вийняткові українці.

Українська адвокатура стояла більше на очах загалу, бо вільна професія давала в умовах конституційного і релятивно демократичного австрійського режиму кращі можливості громадської праці. Тому адвокати відігравали в політичному житті більшу ролю. Виступи у політичних процесах приносили їм розголос у пресі.

Тих моментів бракувало українському судді. Його праця була менш голосна, але не менш велика й важлива. Вони були тими невидними оборонцями прав українського населення в щоденному вимірі справедливости. Бо від поляка-судді український громадянин не міг сподіватися справедливого рішення, зокрема, коли йшло про спір поміж поляком - землевласником і українцем — мало- або безземельним селянином.

Володимир Вергановський мав у нормальних умовах нації всі дані стати одним із передових юристів науковців і педагогів. Любив наукову працю і — після закінчення правничих студій у Львівському університеті — пішов на дальші студії до Відня та Берліну. Після повороту до Львова габілітувався на підставі праці з ділянки цивільної процедури в 1908 році на приват - доцента правничого факультету Львівського університету. Але кар'єра університетського професора не стелилася за тодішнього австро - польського режиму українцеві. Для українських кандидатів на професора не доставало місця. Доктор Вергановський дістав у 1912 р. запрошення на катедру цивільного процесу в столиці Болгарії, Софії, але не схотів покинути свого родинного Львова. І в ньому залишився приват - доцентом аж до розвалу Австрії в 1918 році. (Два томи каліграфічно писаного конспекту його викладів, у шкіряних обгортках, подарували йому його студенти).

Все ж життьовою кар'єрою Вергановського стало судівництво. Перейшов він усі щаблі судової служби аж до становища судді апеляційного суду у Львові, здобуваючи своїм знанням і своєю поставою признання і пошану і у своїх і в чужих. Як суддя апеляційного суду був він дуже часто членом іспитових комісій для суддів і адвокатів. Та своїй улюбленій науковій ділянці міг присвячувати тільки вільні хвилини. Працював у Науковому Товаристві ім. Шевченка у Львові, яке обрало його своїм дійсним членом, в його Правничій комісії, як її голова і в редакції журналу „Правничий Вісник". Між іншими як наукові праці появились друком його „Зміна позву" та „Процесові новелі".

До праці у Львівському державному університеті під польським режимом проф. Вергановський не пішов, бо польський уряд завів повну польонізацію університету і скасував виклади українською мовою. Він не хотів на своїй землі викладати польською мовою. А втім, у 1920 році українців не допускали до студій у Львові, тож доктор Вергановський заявив: „Нема моїх студентів, не маю кому викладати".

Зате Український Тайний Університет у Львові мав у ньому великого ентузіяста. Він як один із перших професорів присвятив всі свої сили розвиткові цієї надзвичайної високої школи, яка — завдяки таким іменам, як його — здобула повне визнання всіх університетів Середньої Европи. До 1922 року був у тому університеті професором і деканом правничого факультету. Саме за цю свою активність дочекався „дисциплінарного" переслідування збоку польського суду, в якому — в міжчасі — почав працювати. За большевиків у роках 1939-41 рр. був професором і деканом правничого факультету в Університеті ім. Івана Франка у Львові.

Милої вдачі, завжди поважний і завжди усміхнений, був дійсним приятелем правничого доросту. Молоді кандидати судової служби та адвокатури завжди знаходили у ньому добряче серце прихильного старшого колеґи, готового своїм великим теоретичним і практичним знанням допомогти у розв'язці якоїсь складної юридичної чи особистої проблеми.

В усього громадянства, але зокрема у тодішньої правничої молоді, до якої належав і я, заслужив професор і суддя Володимир Вергановський щиру та тривалу вдячність і згадку.

Любов Коленська

ПОДРУЖЖЯ В МАЙБУТНЬОМУ

За двадцять років подружжя залишиться тільки діловою трансакцією, в якій участь прийматимуть компютери, добираючи пари (в заступстві колишніх, давніх свах...), і тільки суспільність рішатиме, кому давати право народжувати дітей.

Такі прогнози висловив канадійський соціолог (як пише „Стар Леджер") Лев Дейвідс з Йорк університету. Він заявляє: „З часом романтична любов залишиться тільки піснею минулого. Суспільність рішучо відкине давні, високопрославлені міти про подружжя".

У теперішній ері всіляких засобів, що запобігають народженню дитини і тим самим ставлять її прихід на світ в площину зрілого вибору, а не випадку — постають основні зміни в суспільстві під аспектом творення іншої форми подружжя, щоб по-інакшому виховувати дітей. Дейвідс вважає, що в майбутньому суспільність не лише буде контролювати прихід на світ дитини, але й вишколюватиме людей і даватиме дозвіл на батьківство тільки таким людям, що в їхніх очах на це заслуговують.

У журналі „Футурист", органі „Майбутня Світова Суспільність", що ставить своєю ціллю поширення інтелектуального горизонту молодих людей і кристалізувати їх світогляд в рямках радикально іншого світу, Лев Дейвідс висловлює свої прогнози на майбутнє.

Дейвідс в майбутньому бачить розвій із теперішньої традиційної інституції подружжя у розумне співтоваришування, і признає, що в цьому — головна заслуга фронту за визволення жінок, які постійно борються за рівні права з чоловіками. Він завважує, що з хвилиною, коли по школах встановили коедукаційну систему — домінантність чоловіків над жінками приречено на загибель. Леґалізація абортів викличе ще й інші зміни. Він передбачає нові форми подружжя, включаючи сюди теперішні групові подружжя і дозвіл законом на три- або п'ятирічне подружжя „на пробу".

Дівчата й хлопці, на його думку, зовсім відійдуть від традиційних побачень, адорування, а ролю їх виконуватимуть компютери, віддзеркалюючи їхні заінтересування, інтелектуальний рівень, релігійні переконання, мистецькі заінтересування чи розвагові уподобання. Лев Дейвідс каже, що коли такі „свіжоспечені пари" йтимуть до ресторану, мужчини будуть звільнені від обов'язку платити подвійний рахунок, їх не зобов'язуватиме ґалянтність подавати плащ своїй дамі, притримувати перед нею двері.

Ця ідея, що в майбутньому тільки суспільність рішатиме, у кого можуть бути діти, вийшла теж із наявности зростаючих злочинів серед дітей, особливо бездомних і занедбаних. Злочинність запускає свої корені там, де немає відповідного виховного нагляду батьків, і це тим більше спонукує створити закони соціялізації подружжя, родини.

І так в майбутньому світі, коли вас уже признають гідними бути батьками і випустити в світ свого нащадка, тоді вас автоматично підтягатимуть по суспільній драбині на кращу працю, щоб дитина мала пригожі умовини для свого росту. А тоді вже як елітарного члена громади впустять вас у м'ясорубку прополоскування мозку — в школу, і якщо ви її „многонадійно" покінчите — себто, коли станете відгомоном ваших учителів („мастер-майндів") і арбітрів моралі — дістанете леґальний дозвіл продукувати дивовижні кадри майбутньої суспільности. І тоді творитиметься „ідеальний" селективно - схоластичний світ без вади і скази, оспертий на... логіці і компютерах.

НОВИЙ ТЕАТР У М. МИКОЛАЄВІ

В обласному центрі Миколаєві відкрився Театр Ляльок. Преса не інформує, якою мовою там ідуть вистави для найменших, але „Культура і Життя" з 9-го грудня назвала кілька прізвищ режисерів і відповідальних керівників ТЛ у Миколаєві: А. Жабін, Л. Давідова, Т. Михальцева. Прем'єрою в новоствореному театрі йшла пропаґандистська російська п'єса „Повсталі джунглі" — про В'єтнам, заплянована вистави п'єс „Блакитне цудення" Урбіна Іола, С. Образцова „Великий Іван", з вихвалянням росіян.

Панас Феденко

МИНУЛО ПІВСТОЛІТТЯ

ЗИМОВИЙ ПОХІД АРМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ 1919-1920 РР.

(18)

Таким чином, мені треба було збиратися в небезпечну подорож на північ, на територію, де вже діяла большевицька влада з лихої слави Че-Ка. Жаль мені було, що не міг зустрітися з Омеляновичем-Павленком. Тютюнник казав, що Армія УНР плянує перейти через Дніпро десь у районі Черкас, бо ріка замерзла. — „Хочемо трохи налякати „лапацонів", — сміявся цей видатний майстер партизанської війни.

Я взяв свій мішок з необхідними речами, мав при собі теж записну книжку й карту України. Попрощався з Тютюнником та іншими і у вечірній годині пішов у тому напрямі, де була залізниця. Дійшов до села Валяви, коли вже стемніло. Коло одної хати стояли молоді люди і я спитав, як найближче дійти до залізниці. — „Еге, тепер поїзди спочивають, — почув я голос. А потім: — „Це ви, Панасе Васильовичу?"

То був мій учень із гімназії в Веселих Тернах Гандзенко. Пізнав мене, запросив до своєї хати.

Дійсно, малий світ, подумав я, натрапивши несподівано на хлопця, якого залишив у Тернах ще в січні 1918 року.

XI

ВІД ГОРОДИЩА ДО КИЄВА

„Святий Київ" (Т. Шевченко).

Мій учень Гандзенко сказав, що в недалекому селі — Хлистунівці — учителює мій земляк із Веселих Тернів, Кіндрат Нагаєць, добрий приятель. Я рішив провідати його. Була це велика несподіванка для нього і його жінки, коли я зайшов до шкільного будинку в Хлистунівці.

Нагайця я застав у ліжку. Він був вимучений тифом, жовтий і худий як смерть, тільки очі блищали. Але вже видужував, небезпека минула. Мене Нагайці зустріли як вихідця з того світу. Казали, що в Тернах по мені вже панахиду правили, бо хтось приніс звістку, що мене десь убито.

Не міг я спинятися в Хлистунівці, мусів поспішати. З Гандзенком дійшов до Завадівки, що лежить при залізниці.

Завадівка була мені знайома ще з весни 1918 року. Тоді ми — „три мушкетери", — як нас називали в Тернах: Василь Скляр, Захар Малолітко (у 1919 році отаман повстанців під прізвиськом „Сатана") та я прямували до Києва і зайшли до селянина Микити Бевза в Завадівці. Ми мали на собі військові плащі — шинелі — і нас уважали за мобілізованих солдатів. Був з нами і четвертий супутник, Омер Боїч, австрійський полонений із села Жепче в Боснії. Яким способом він пристав до нас, не можу пригадати. Був прив'язаний до нас мов до рідних. В дорозі співав сербську пісню:

Ој яворе, яворе,
Ти јом дрво найболе

або воєнну:

Галіціє, то проклето место,
Я там био ранен често...

Мусульманин Омер прямував з нами до Києва. У Бевза нам дали пообідати, і господар зовсім поважно казав: — „Чого вам блукати світом? Оставайтеся тут, у Завадівці, женіться, у нас дівчат і удовиць молодих хоч греблю гати". При розмові була й гарна дочка Бевзівна і було видно, що вона була б охоча віддатися. Ми подякували за раду, сказали, що зайдемо другим разом і поговоримо про весілля. Тепер я не зайшов до гостинного господаря Микити Бевза, бо мусів поспішати.

Уже після щасливого закінчення Зимового Походу в травні 1920 р. оповідав мені Василь Скляр, що деколи відбувалися весілля старшин Армії УНР в Зимовому Поході. Коли котрийсь полк спинявся на 2-3 дні в селі чи містечку, то нав'язувалися знайомства і „любов з першого погляду" з місцевими попівнами або вчительками, і та чи інша пара йшла під вінець з дозволу командира. Не було випадку, щоб такий молодожон „з війська зостався", коли був виданий наказ про дальший похід. А молода дружина виряджала свого наймилішого в бойову дорогу з сльозами, але з надією, що він вернеться до неї переможцем над ворогами України.

У Завадівці я попрощався з Гандзенком. Він дуже жалкував, що його не прийняли до війська, бо не було зброї. Але, мабуть, і через літа, бо йому не було й 16 років.

На залізниці не було ніякого руху. Я йшов по шпалах на північ і добрався до Миронівки. Там уже почався рух на залізниці, мабуть з почину персоналу залізниці, бо у вагонах кондуктори не питали білетів, а брали „натурою": муку, сало, яйця, масло. Їхали переважно київські перекупки з мішками. Я заплатив українськими гривнями, і кондуктор був задоволений.

(Далі буде)

ПРОТОКОЛ

27-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в Hotel Statler Hilton, Cleveland, Ohio в тижні від 18-го до 23-го травня 1970 року

4

Звіт Головного Предсідника УНСоюзу Йосипа Лисогора

У 1967 р. наш Головний Уряд дав свою згоду на новий будинок на Союзівці із 100 додатковими кімнатами. Тому, що кошти такого проєкту вимагали інвестування понад 750.000 дол., ми звернулися за згодою на такий видаток до Забезпеченевого Департаменту стейту Ню Джерзі. Відповідь була негативна. Проте ми стараємося дальше отримати офіційне затвердження.

Як уже раніше стверджувано, Союзівка не є прибутковим підприємством. Проте вона безцінна з погляду братської організації. Наша оселя є місцем загальної зустрічі наших членів та широкого українського суспільства. Старі й молоді, професіоналісти і студенти, господині й артисти, спортовці й інтелектуали, бізнесмени і робітники, всі радісно перебувають в одному гурті і знаходять приємність у багатьох культурних, виховних, спортових і релігійних програмах, які стали вже традиційними в нашій оселі впродовж цілого року. Союзівка є дуже важливою і життьовою частиною нашого Союзу і буде такою у прийдешніх роках.

КУЛЬТУРНА КОМІСІЯ

Одним із головних завдань УНСоюзу з самих початків його існування було сприяння культурним і виховним починам. Протягом останніх чотирьох років наша Культурна Комісія зосереджувала свої зусилля на справах, зв'язаних з відзначуванням 75-их роковин „Свободи" й УНСоюзу. З цієї нагоди був створений почесний ювілейний комітет, очолюваний Кардиналом Йосифом Сліпим і з участю наших канадійських й американських і церковних ієрархів й інших провідних українських громадян.

Ще перед 1968 роком Головний Екзекутивний Комітет зробив умову з одним із наших найвидатніших письменників — Уласом Самчуком в справі написання популярної історії Українського Народного Союзу. Книжка вже написана, перевіряється і незабаром буде надрукована. В 1968 і 1969 роках відбувся ряд Діямантових Ювілейних Бенкетів у багатьох наших громадах і поставлено пам'ятник на пошану наших піонерів - основоположників у Шамокіні, Пенсильвенія,, місцевості, де народився Український Народний Союз. Губернатор Пенсильвенії проклямував день першого червня 1969 року Днем Українського Народного Союзу в Пенсильвенії і для вшанування цієї дати відбувся у Лейквуді, Па, гарно зорганізований музичний фестиваль. Головним почесним промовцем був заступник губернатора Реймонд Т. Бродерік. Для відзначення 75-річчя Українського Народного Союзу відбулися також в Давфині, Манітоба, в Канаді влітку 1969 року спеціяльні урочистості, що були офіційною частиною Канадійського Українського Національного Фестивалю. Наша програма, проведена в рамцях відзначування наших 75-тих роковин у Канаді, була присвячена українським піонерам Канади і на пошану збудування ними першої української церкви в Канаді 1897 року. Відзначування цього дня започатковано відправленням Богослужень у Веллі Ривер поблизу Давфину на місці Хреста Свободи, який був поставлений первісно поблизу хати, що в ній була відправлена Служба Божа 12-го квітня 1897 року. Отець Нестор Дмитрів, тодішній редактор „Свободи", був висланий Українським Народним Союзом до Канади, щоб перевірити і дослідити умови життя українським імігрантів, які напливали до тієї країни в 1890-их роках. В недільних ранніх Богослужбах, відправлюваних українським католицьким, православним і євангелицьким духовенством, брали участь Митрополит Максим Германюк, як також ВПреподобні отці: Михайло Кудановия, Т. Славченко, П. Петрусь та пастор Т. Р. Ковелевич. Пополуднева музична частина нашої програми відбувалася в Давфині на площах Фестивалю. Головну надхненну промову з прославленням досягнень УНСоюзу для українського народу виголосив сенатор Павло Юзик.

Одним із видатних виявів наших урочистостей 1969 року було поставлення опери „Анна Ярославна". Прем'єра цієї опери відбулася в Ню Йорку і була ця опера повторена з великим успіхом і признанням в багатьох містах ЗСА і Канади.

Головним завданням Культурної Комісії був нагляд над підготовою другого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства. Редагування матеріялу закінчено минулого року і ця книга друкується вже у Видавництві Торонтського Університету. Сподіваємося, що ця енциклопедія появиться на полицях книгарень вже з кінцем цього літа.

Іншим важливим завданням Культурної Комісії є плянування концертових програм на Союзівці і керування ними, як також нагляд над програмами Дитячих Таборів та Курсів Українознавства. Влаштування і приміщення наших теперішніх Таборів і Курсів Українознавства обмежені, але ж обговорюються пляни для їх поширення. Перевіряється і вивчається також програма Курсів Українознавства й обмірковуються евентуальні зміни в ній, які в більшій мірі відповідатимуть потребам студентів цього типу, що зголошуються до участи в цих Курсах. Професор Василь Стецюк із Сітон Голл Університету був керівником Курсів Українознавства протягом останніх чотирьох років і він продовжує свою діяльність на цьому становищі.

НОВИЙ БУДИНОК УНСОЮЗУ

Після кількох років обговорення й вивчення численних проєктів в справі нових приміщень для Гол. Екзекутивного Комітету й Канцелярії УНС і Видавництва „Свобода", включно із суґестією, щоб ми поширили теперішній будинок, добудувавши дотаткові поверхи, наш Головний Уряд своїми рішеннями в 1968 році і потім знов 1969 році дозволив на купівлю і забудування площі, величиною 24,600 квадратних стіп, на розі Монтґомері і Ґрін вулиць у Джерзі Сіті, Н.Дж. Розташування, всього три міських бльоки від нашого теперішнього будинку, близьке до стації підземної залізниці при Ексчендж Плейс. Площа межує з трьома вулицями: Монтґомері, Ґрін і Рейлровд Булевардом, і є частиною Будівельного Проєкту Полуса Гука. Площу закуплено за 50,000 долярів.

Прелімінарні пляни для збудування 15-поверхового будинку із приміщеннями розміром 19,000 кв. стіп на кожному поверсі, приготовані архітектами Юліяном К. Ястремським та Аполінарієм Осадцою, були затверджені міською владою Джерзі Сіті і керівництвом Будівельного Проєкту, до юрисдикції яких ці справи належать. Фінансовий договір про обмеження наших податків від реальности на протяг 15 років був затверджений Міською Радою Джерзі Сіті.

In 1967 our Supreme Assembly authorized the building of 100 additional rooms at Soyuzivka. Since the cost of such a project involves an investment of over three quarters of a million dollars, we requested approval from the Insurance Department of New Jersey for this expenditure. The reply was negative. We, however, are continuing our efforts to obtain this official sanction.

As stated previously Soyuzivka is not a cash profit producer. However it is invaluable from the fraternal viewpoint. Our resort is a common meeting place for our members and our general Ukrainian public. Old and young, professionals and students, housewives and artists, sportsmen and intellectuals, business men and laborers, all happily mingle together in complete harmony at Soyuzivka and fully enjoy the many cultural, educational, sporting, and religious programs that have become traditional at our resort the year round. Soyuzivka is a very important and vital part of Soyuz and it will become more so with the passing years.

CULTURAL COMMITTEE

One of the major interests of Soyuz from its very inception has been the fostering of cultural and educational undertakings. During the past four years our Cultural Committee concentrated on programs commemorating the 75th anniversaries of Svoboda and Soyuz. An honorary jubilee committee headed by Josyf Cardinal Slipyj and including our Canadian and American church heirarchy and other leading Ukrainians was established for this occasion.

Prior to 1968 the Supreme Executive Committee commissioned one of our most distinguished Ukrainian writers, Mr. Ulas Samchuk, to write a popular history of the Ukrainian National Association. This book was completed and is now being revised and will soon be published. In 1968 and 1969 a series of Diamond Jubilee banquets were held in a number of our communities and a memorial in honor of our pioneer founders was erected in Shamokin, Pennsylvania, the birthplace of Soyuz. The Governor of Pennsylvania proclaimed June 1, 1969 as Ukrainian National Association Day in Pennsylvania and this occasion was celebrated in Lakewood Park, Pennsylvania with an elaborate music festival. Lt. Governor Raymound J. Broderick was the guest speaker.

In Canada in the summer of 1969 a special Soyuz program designated as Ukrainian National Association Day was scheduled in Dauphin, Manitoba as an official part of Canada's National Ukrainian Festival. Our program within the framework of our 75th Anniversary celebrations in Canada was dedicated to Ukrainian Canadian pioneers and also in commemoration of their establishing the first Ukrainian church in Canada in 1897. The day started with church services in Valley River near Dauphin at the site of the Cross of Freedom. This cross was originally erected by Father Nestor Dmytriw near the long-cabin home where he celebrated mass on April 12, 1897. Father Dmytriw, a former editor of Svoboda, was sent to Western Canada by the Ukrainian National Assoiation to investigate the living conditions of Ukrainian immigrants who were flocking into that area in the 1890's. The participating Ukrainian Catholic, Orthodox, and Evangelical clergy in the Sunday morning services were Metropolitan Hermaniuk, Very Rev. P. Maluga, Rev. H. Oucharyk, and other Catholic priests, Very Rev. Michael Kudanovich, Rev. T. Slavchenko, and Rev. P. Petrus from the Orthodox church and Pastor J.R. Kovelevych, head of the Evangelical Alliance. The afternoon musical part of our program was held in Dauphin on the Festival grounds. The main address lauding the contributions made by Soyuz to the Ukrainian people was delivered inspiringly by Senator Paul Yuzyk.

One of the outstanding highlights of our 1969 celebrations was the presentation of the opera "Anna Yaroslavna." It had its premiere in New York City and was repeated with great success and acclaim in a number of cities in the United States and Canada.

A continued function of the Cultural Committee was overseeing the preparations of Volume II of "Ukraine: A Concise Encyclopaedia." The material was completed earlier this year and the book is now in print at the University of Toronto Press. It is expected to be on the book stands by the end of this summer.

Another important function performed by the Committee is the supervision and planning of the concert programs at Soyuzivka as well as supervising the Children's Camp and Cultural Courses programs. Our present Camp and Cultural Courses facilities and accomodations are limited but plans for expansion are being discussed. The curriculum for the Courses is also under study and review and changes are being considered that will more adequately meet the needs of the type of students that enroll for these Courses. Professor W. Steciuk of Seton Hall University was the director of the Courses during the past four years and he is continuing in that capacity.

NEW HEADQUARTERS BUILDING

After several years of discussion and study of numerous proposals for our new headquarters including a suggestion that we enlarge our present building by constructing additional floors, our Supreme Assembly in 1968 and again in 1969 authorized the purchase and development of a 24, 600 square foot site at the corner of Montgomery and Greene Streets, in Jersey City, N.J. The location, just three city blocks from our present building, is near the Exchange Place tube station. It fronts on three streets; Montgomery, Greene, and Railroad Boulevard, and is part of the Paulus Hook Redevelopment Project. The plot was purchased for $50,000.

Preliminary plans for a 15 story structure containing approximately 19,000 square feet on each floor prepared by architects Julian K. Jastremsky and Appolanaire Osadca have been approved by Jersey City and the redevelopment authorities having jurisdiction thereover. A financial agreement limiting our real estate taxes for 15 years has been approved by the Jersey City Council.

To obtain this special tax arrangement it was necessary to form the Ukrainian National Urban Renewal Corporation which will own the property as a subsidiary of the Ukrainian National Association. All of the corporate stock of the new corporation is the property of the Ukrainian National Association.

Щоб одержати цей спеціяльний податковий договір, треба було створити Українську Корпорацію Міської Віднови, яка буде власником реальности, як допоміжна установа Українського Народного Союзу. Увесь спільний акційний капітал нової корпорації є власністю Українського Народного Союзу.

Оцінюють, що всі кошти цього проєкту виноситимуть приблизно 8,000,000 долярів. Ми наміряємо інвестувати яких 4,000,000 дол. з наших власних фондів у цей будинок і решту позичити. Ми самі платитимемо поміркованy відсоткову ставку від нашої інвестиції. Ми одержали пропозицію від очолюваної д-ром Володимиром Галаном Української Щадниці у Філядельфії з офертою уділити нам позичку в сумі 4 мільйони долярів із відсотковою ставкою на 1% нижчою від теперішніх відсоткових ставок. Ця оферта була радо прийнята.

Перші три поверхи нового будинку разом з партером і підвальним приміщенням будуть зарезервовані для вжитку УНСоюзу, „Свободи" і паркування. Наш сусід, Перший Національний Банк Джерзі, винайматиме три поверхи для своїх бюр і мешкань. Ми одержали вже відповідальні й бажані проспекти на п'ять дальших поверхів. Під теперішній час маємо для винайму чотири поверхи. Маємо також вияви зацікавлення від кількох фірм, які мають на увазі рентування решти вільних приміщень.

Наші архітекти сподіваються випрацювати їхні подрібні пляни до кінця липня 1970 року. Домовлення з будівельним контрактором візьмуть щонайбільше ще дальших чотири або шість тижнів так, що будівельні роботи зможуть початися перед кінцем цього літа. Час будування передбачають на 15 до 18 місяців. Це значить, що ми зможемо перенестися до нових приміщень з кінцем 1971 або раннім 1972 роком.

Усе наше проєктування і переговори, які відбуваються з майбутніми наймачами, вказують сильно на те, що наші інвестиції в новий будинок будуть дуже сприятливі. Всі довгоречинцеві передбачування для цієї околиці кажуть сподіватися основного збільшення вартости реальностей в роках, що перед нами.

ЗАГАЛЬНІ ЗАУВАЖЕННЯ

В січні 1967 року ми домовилися з Високошкільною Стипендійною Фундацією Канади про виключне представництво у продажу їхніх стипендійних плянів українським родинам. Фундація була створена визначною групою ідеалісів з-поміж канадійських українців із завданням заохочувати батьків плянувати заздалегідь і забезпечувати потрібні фінанси для університетської освіти їхніх дітей. Ми вірили, що наша співпраця з цією Фундацією в реалізуванні її починів дасть одиноку у своєму роді нагоду нашим секретарям й організаторам допомагати майбутнім студентам і в той же сам час поширити свої зв'язки в кожній громаді Канади. Це створювало також можливість здобуття додаткового прибутку. Півтора року активности в цьому напрямку не виправдали сподівань. В останньому році продаж стипендійних плянів треба було припинити з огляду на нові федеральні закони і контролю. В такій же ситуації опинилися й інші подібні фундації. Названа вище Фундація веде заходи для узгіднення своїх дій з новими законами й вимогами і можна передбачувати, що вже незабаром будуть одержані дозволи на відновлення діяльности Фундації. Наша дальша участь в цій програмі залежатиме від того, як будуть розв'язані нові проблеми.

Ми продовжували здійснювати нашу власну стипендійну програму і кожного із минулих чотирьох років призначували стипендії в загальній сумі 2,000 долярів чи й більше для студентів, які вписуються на студії або і вже студіюють на якомусь із визнаних університетів чи коледжів. Уділювали ми стипендії на основі потреб, заавансування в науці й обраних студій. Віримо, що це корисне діло, але ж виникла різниця думок в справі нашої процедури й розуміння зв'язаних із цим завдань. Виглядає, що цю нашу програму повинна б розглянути дбайливо якась компетентна комісія, яка б і подала свої рекомендації щодо майбутнього її здійснювання.

В 1966 році ми співпрацювали тісно з керівниками Університету в Міннесоті в їхніх розшуках за матеріялом до історії перших українських імігрантів в цій країні. Ми дали змогу представникам Університету переглянути архіви „Свободи" і дарували багато матеріялів для Українського Відділу Іміграційного Архіву Університету в Міннесоті.

Ми брали участь у двох загальних зібраннях і в розмовах із членами екзекутивних урядів трьох українських братських Союзів з метою встановити з ними тіснішу співпрацю у громадських справах. Були ми також активні на річних зборах Крайового Браського Конґресу Америки і під час кількох стейтових Братських Конґресів. Члени нашого Головного Уряду й урядовці місцевих Відділів брали участь в цих конґресах і деякі з них займають важливі становища екзекутивних урядовців і членів Ради Директорів. Сьогодні я є президентом Президентського Відділу Крайового Братського Конґресу Америки. Ми сприяємо цій активності наших членів, бо багато із зібрань цього Конґресу є дуже інформативними й повчальними для нашої діяльности. Зокрема ми вивчаємо те, що інші братські Союзи роблять для поліпшення їхньої діяльности і служіння їхнім членам.

Кілька конференцій відбули ми з членами Екзекутиви Українського Робітничого Союзу в справі евентуальної злуки обох наших Союзів. Більшого поступу в цьому не досягнено, але віримо, що таке об'єднання було б в найкращому інтересі всієї української спільноти і ми продовжуємо активно працювати в цьому напрямку. Конкретна рекомендація в справі злуки буде поставлена Головною Екзекутивою на розгляд цієї Конвенції. Розмови про злуку з іншими українськими братськими Союзами не дали вислідів.

Протягом кількох років ми досліджували можливість поширення нашої діяльности на Австралію, Велику Британію, Бразилію й Арґентину, але — як досьогодні — мали невеликий успіх. Д-р Володимир Ґалан обговорював цю справу з видатними українцями в Бразилії, Арґентині і Великій Британії під час своїх відвідин два роки тому. Ми продовжуємо листуватися з відповідальними особами в цих країнах. Сповідаємося, що нам пощастить встановитися в деяких із цих країн або ж заохотити наших земляків зорганізувати свої власні братські допомогові товариства, що їх вони потребують для свого дальшого розвитку.

В 1967 році, за згодою Головного Уряду, я відбув подорож до Европи, щоб відбути зустрічі з українцями в Італії, Югославії, Австрії, Польщі, Німеччині, Франції і Великій Британії. Завданням відвідин було ознайомитися з умовами життя українських громад у діяспорі і встановити їхні евентуальні потреби. Моя подорож була заплянована у співпраці з д-ром Володимиром Галаном, президентом Злученого Українського Американського Допомогового Комітету і я потому зустрівся з представниками ЗУАДК в Німеччині й Австрії.

Під час цієї подорожі я мав нагоду зустрічатися з українськими лідерами в Західній Европі, конферувати з ними про наші спільні справи і проблеми й інформувати їх в подробицях про підготову до Першого Світового Конґресу Вільних Українців, який відбувся восени 1967 року.

(Продовження на стор. 4-ій)

It is estimated that the entire cost of this project will be in the vicinity of $8,000,000. We intend to invest about $4,000,000 of our own funds in this building and borrow the remainder. We will pay ourselves a reasonable rate of interest on our investment. A proposal has been received from the Ukrainian Savings and Loan Association in Philadelphia, headed by Dr. Walter Gallan offering to grant us a mortage loan of $4,000,000 at a rate 1% below current rates. The offer was gladly accepted.

The first three floors of the new building together with the basement and sub-basement will be reserved for use by Soyuz, Svoboda, and parking. The First Jersey National Bank, our neighbor is leasing three floors for their occupancy. We have responsible and desirable prospects for five other floors. As of now we have four floors still available. We also have indications of interest from several firms who are considering leasing this remaining space.

Our architects expect to complete their detailed plans by the end of July, 1970. Arrangements with a building contractor will take another 4 to 6 weeks at most so that construction can possible be underway before the end of this summer. Building time is estimated from 15 to 18 months which means that we may be in our new premises at the end of 1971 or early 1972.

All of our projections and the negotiations in progress with prospective tenants strongly indicate that our investment in the new building will be very favorable. The long term forecasts for this area all point to a substantial increase in real estate values in the years ahead.

GENERAL

In January 1967 we arranged with the Higher Education Scholarship Foundation of Canada for the exclusive right to sell their scholarship plans to Ukrainian families. The Foundation was established by a prominent group of high-minded Ukrainian Canadians for the purpose of encouraging parents to plan ahead and provide the necessary finances for their children's university educations. We believed that joining the Foundation in this venture presented our secretaries and organizers with a unique opportunity to help future students and at the same time expand their contacts in every community in Canada. It also made possible the earning of additional income.

Progress during the first year and a half was not up to expectations. Last year sales had to be suspended because of the enactment of new Federal legislation and controls. All similar foundations were likewise affected. The Foundation is in the process of complying with all the new acts and conditions and it is anticipated that approvals to resume operations will be received shortly. Our further interest in this program will depend on how the new problems will be resolved.

We continued our own scholarship program and in each of the past four years we awarded scholarships totalling $2000 or more to students entering or attending a recognized university or college. Grants were made on the basis of need, scholarship, and course of study. We believe that this is worthy undertaking but differences of opinion have arisen as to our procedures and concepts. It appears that the program should be reviewed carefully by a competent commission and recommendations made on how to proceed in the future.

In 1966 we cooperated closely with officials of the University of Minnesota in their search for material about early Ukrainian immigrants. Our Svoboda files were made available to the University representatives and we made contributions to the Ukrainian Section of the Immigration Archives at the University.

We attended two general meetings and took part in discussions with executive members of our three Ukrainian fraternal societies for the purpose of establishing closer cooperation in community affairs. We were active in the annual meetings of the National Fraternal Congress of America and in several State Fraternal Congresses. Members because many of the meetings are informative and participated in these congresses and some hold important positions as executives and members of the Board of Directors. At the present time I am the President of the President's Section of the National Fraternal Congress of America. We encourage these activities on the part of our members because many o f the meetings are informative and educational about our business and in particular we learn what other fraternal societies are doing to improve their operations and service to their members.

A number of conferences were held with executives of the Ukrainian Workingmen's Association regarding a possible merger of our two societies. Brogress has been slow but we believe that such a union would be in the best interests of all of our people and we continued to actively pursue the matter. A concrete merger recommendation will be made again by the Executive Committee for this Convention's consideration. Mergers were also discussed with other Ukrainian fraternals with no results.

For several years we have been exploring the possibility of expanding our operations to Australia, Great Britain, Brazil, and Argentina but to date little progress has been made. Dr. Walter Gallan discussed this matter with prominent Ukrainians in Brazil, Argentina, and Great Britain when he visited these countries two years ago. We are continuing to correspond with responsible persons in these countries. We are hoping that we will eventually establish ourselves in some of these countries or encourage our kinsmen to organize their own fraternal benefit societies because they are vital forces in community life.

In 1967 with the approval of the Supreme Assembly I travelled to Europe to meet with our Ukrainian people in Italy, Yugoslavia, Austria, Poland, Germany, France, and Great Britain. The purpose of the visit was to observe the conditions in the Ukrainian communities abroad and to determine what, if any, were their needs. My itinerary was planned with the cooperation of Dr. Walter Gallan, President of the United Ukrainian American Relief Committee, and I subsequently met with UUARC representatives in Germany and Austria.

On this trip I had an opportunity to meet with Ukrainian leaders in Western Europe, to confer with them about problems of mutual interest, and to inform them in full detail about the preparations for the First World Congress of Free Ukrainians that was held in the fall of 1967. At that time I was the head of the Organizing Commission for the World Congress. I discussed the needs of our people with the heads of different organizations and the church hierarchy. In Rome I met with Josyf Cardinal Slipyj for the first time and in Karlsruhe I had the privilege of visiting with Metropolitan Nikonor, now deceased. On my return to the United States I reported in detail on my trip to the Supreme Executive Committee and to the President of the United Ukrainian American Relief Committee. While in

Звіт Головного Предсідника УНСоюзу Йосипа Лисогора

(Продовження зі стор. 3-ої)

В тому часі я був головою Організаційної Комісії Світового Конгресу. Я обговорював потреби наших земляків з провідниками різних організацій і церковної ієрархії. В Римі я зустрічався перший раз із Кардиналом Йосифом Сліпим і в Карльсруге я мав честь відвідати Митрополита Никанора, сьогодні вже покійного. Після мого повороту до ЗСА я звітував подрібно про мою подорож Головному Екзекутивному Комітетові УНСоюзу та президентові ЗУАДК. Перебуваючи у Великій Британії, я обговорював можливості заснування філії або допоміжної установи нашого Союзу в цій країні.

Створення додаткових „Союзівок", було постійно на порядку обговорень Головного Уряду і Головного Екзекутивного Комітету. Пропозиції з офертами місць їх заснування ми одержали із Західної Пенсильванії, із Середнього Заходу і з Канади. Ми відвідали і оглянули декілька можливих місць, але не зробили ніяких зобов'язань. Основна проблема, перед якою ми стоїмо, це те, що братські фонди для такої діяльности обмежені й Обезпеченевий Департамент не затвердить більшого інвестування наших забезпеченевих резервових фондів в цього роду проєкти. Негативним фактором в цій справі є ще й те, що сьогоднішня наша Союзівка, яка є дуже популярною відпочинковою оселею в літньому сезоні, не дає звороту фондів, що їх ми інвестували в цю посілість. Після 17 років її ведення ми не маємо достатніх прибутків, щоб могти поширити теперішні влаштування й можливості.

Як завжди в минулому, наші урядовці і члени багато часу і зусиль присвячували громадській діяльності у ЗСА і в Канаді. УНСоюз продовжував відігравати важливу ролю у справах Українського Конгресового Комітету Америки, Комітету Українців Канади, Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, Фонду Катедри Українознавства в Гарварді і Світового Конгресу Вільних Українців. Наш Союз всеціло підтримав ідею світового конгресу українців і наше позитивне ставлення й активна підтримка допомогли здійснити цю мрію вже два роки тому. Широке спопуляризування Світового Конгресу Вільних Українців у нашій пресі і щедрі пожертви багатьох наших членів на ту ціль допомогли зробити цю подію одним із видатних досягнень нашої спільноти в нинішній час. Наші члени і наша преса спричинились також видатно акції збірання понад 600,000 долярів на Фонд Катедри Українознавства в Гарварді.

ВИСНОВКИ

В загальному наші чотирирічні досягнення можна вважати задовільним завершенням сімдесят і п'яти років, сповнених активністю в льояльній і відданій службі українському народові і його аспіраціям. Але це було вчора. Час іде і приносить все нові і все більші проблеми. Щоб втримати нашу відповідну до вимог часу дійовість, ми мусимо рости. Наш Союз мусить ставати сильнішим, ми мусимо диспонувати членством, що відповідає більше нашому потенціялові в загальній кількості українців ЗСА і Канади.

Отець Грушка мріяв про об'єднання всіх українців поза Україною в одному могутньому союзі. Така ціль є недосяжною, але ми мусимо бути здібні працювати набагато краще, як працювали досі. Немає сумніву, що ми можемо подвоїти а то й збільшити втроє нашу теперішню силу. Кожного року десятки тисяч наших земляків - українців, так же само, як інші громадяни в ЗСА і в Канаді, підписуються на все більші суми життєвого забезпечення, а в нас забезпечується всього 4 до 5,000 українців, А ми ж даємо ідентичні життєві забезпечення за нижчу ціну. Питання: чому воно так, повинно стати головною темою дискусії і дебат на цій конвенції. Від того, наскільки ми розв'яжемо цю проблему, то значить, збільшимо кінцінцем кількість нашого членства, залежить автоматично і збільшення нашої спроможности служити краще нашому народові і нашій справі.

Нашим провідним гаслом в Ювілейному році 75-річчя було „В пошані до піонерів, лицем до молоді!". В нашому поході до міцнішого Союзу ми мусимо постійно мати перед собою це гасло. Ми мусимо й повинні бути довічно вдячні нашим піонерам, але понад усе ми повинні включати молодь в наші ряди. Необмежена енергія молоді і її невичерпний ентузіязм є тим, що може вивести і виведе нас на нові вершини. В цьому дусі ми повинні радити і вирішати, в якому напрямку ми маємо йти. Може ж справді так буде, що рішення, схвалені тут цього тижня, будуть мати вплив не тільки на наш майбутній добробут в Канаді і в ЗСА, але також посилять надії наших поневолених земляків в Україні у їхній боротьбі за свободу й суверенність.

Great Britain I discussed the possibility of establishing a branch or a subsidiary of our Association in that country.

The establishment of additional Soyuzivkas was under constant discussion by the Supreme Assembly and the Supreme Executive Committee. Proposals offering us sites were received from Western Pennsylvania, the mid-west, and from Canada. We visited and explored a number of possibilities but no commitments were made. A basic problem that confronts us is that fraternal funds for such operations are limited and the Insurance Department will not approve any substantial investments of our insurance reserve funds in such projects. Another discouraging factor is that our present Soyuzivka which is a very popular resort in the summer season does not produce a return on the funds we have invested in this property. After 17 years of operating we do not earn enough to expand the present facilities.

As always in the past considerable time and effort of our officers and members were devoted to community activities in the United States and Canada. Soyuz continued to play important roles in the affairs of the Ukrainian Congress Committee of America, the Canadian Ukrainian Committee, the United Ukrainian American Relief Committee, the Harvard Studies Chair Fund and the World Congress for Free Ukrainians. Our Association strongly supported the idea of a world congress of Ukrainians and our attitude and active support helped to make this dream come true over two years ago. The extensive publicity given to the First World Congress of Free Ukrainians in our press and the generous contributions made by so many of our members made this event one of the outstanding achievements of our people in modern times. Our members and our press were also instrumental in helping to raise over $600,000 for the Harvard Studies Chair Fund.

CONCLUSION

In summary, our four year record can be considered a satisfactory conclusion to 75 action filled years of loyal and dedicated service to the Ukrainian people and their aspirations. But that was yesterday. Time marches on and brings forth new and greater problems. To maintain our relative effectiveness we must grow. We must have a stronger Soyuz, we must have a membership more in line with our potential as indicated in the population figures.

Father Hrushka dreamed of uniting all Ukrainians outside of Ukraine into one mighty association. That goal is unattainable but we should be capable of doing far better than we have up to now. It is concievable that we can double and even triple our present strength. Every single year tens of thousands of our fellow Ukrainians, like other citizens in the United States and Canada, are purchasing increased amounts of life insurance but we are getting only 4 to 5,000 of these people even though we are providing the same identical life insurance plans at a lower cost. Why this is so should be the leading topic for discussion and debate at this Convention. For if we resolve this problem, that is, eventually increase our membership, we automatically increase our capabilities to better serve our people and our cause.

Our slogan during our 75th Jubilee year was "In Tribute to Pioneers — With Eyes Toward Youth." In our drive for a stronger Soyuz we must constantly keep that slogan before us. We must and should be eternally grateful to our veterans but we must above all actively engage the young in our ranks. Their unlimited energy and uninhibited enthusiasm is what can and will carry us to new heights. It is in that spirit that we should counsel and decide on what course we will follow. It could well be that the decisions reached here this week will not only affect our future welfare in Canada and the United States but may also raise the hopes of our enslaved kinsmen in Ukraine in their struggle for freedom and sovereignty.

До цього звіту, який був надрукований перед Конвенцією в „Звіті Головного Уряду Українського Народного Союзу за час від 1-го січня 1966 до 31-го грудня 1969 на XXVII Звичайну Конвенцію в Клівленді, Огайо", гол. предсідник Йосип Лисогір дав таке доповнення:

Ви маєте мій звіт і я бажав би підкреслити ще декілька фактів. Ідея створити УНСоюз для українського народу народилася 76 років тому. Уявіть собі умови того часу, які вони були жахливі. Мимо того наші попередники бажали щось зробити, бажали збудувати організацію, яка могла б допомагати українському народові. Їхня ідея здійснилася. Сьогодні, 76 літ пізніше, ми сидимо тут і ведемо наради маючи великі ресурси як щодо членства так і щодо фінансів для нашої диспозиції. Та й сьогодні ми маємо свої важкі проблеми, але також й ми бажаємо зробити щось для нашого народу. Ми бажаємо приготовити програму на майбутнє і ставати до праці над нею так, щоб 75 років від сьогодні ґенерації, які прийдуть по нас, могли подивитися з гордістю взад на працю, яку ми доконали і яка б їх в своїм черґу інспірувала до праці для них самих, для українського народу і для справедливого й вільного світу.

Далі, я хотів би підкреслити, що наш поступ є здоровий, що ми йдемо вперед на всіх фронтах, в культурному, фінансовому, братському й інших, але мабуть наш поступ є дещо заповільний. Ми повинні скріпити наше темпо. Ми не можемо дозволити собі бути в цих справах песимістами. Це правда, що ми маємо проблеми, але жадна з них не є такою тяжкою, такою критичною як ті, що раніше існували — 76 років тому. Якщо ми будемо пам'ятати про це, ми напевно швидше поступатимемо вперед. Але це, що найважливіше, це не те, чи ми можемо дискутувати над фінансами, різними акціями і пропозиціями. Якщо ми не зумієсмо збільшити нашого членства, від якого приходить вся основна сила виконувати цю роботу, то ми не багато зможемо зробити. Ідеї не можуть бути зреалізовані без членів і без збільшення приходу, які вони репрезентують. Цей постійний ріст мусить бути у наших Відділах, з конечними, нечисленними винятками. Ціла організація мусить показати поступ. Ми уважаємо організування членів за найважливіше завдання в нашій структурі.

В дальшому головний предсідник підмітив, що фінанси УНСоюзу зросли мимо, того, що були втрати в активних членах. Він підкреслив, що тому, що УНСоюз має громадянські зобов'язання, такі втрати означають, що УНС має менше людей, які можуть допомагати в важливих проєктах українського громадянства. Дальше він казав, що найбільш реальними і конечними засобами для збільшення членства є квота членів, яку зобов'язані зорганізувати усі делеґати тобто щонайменше по 10 членів, то квота 10 процент зросту членства у Відділах і цього ми не повинні вважати за „побожні бажання" але за конечність. Якщо ми не віритимемо в поступ, усе пропаде. Мусимо дбати про організовану роботу, якій ми повинні присвятити усю нашу увагу. На прикладах, поданих в його друкованому звіті, головний предсідник дав дальші коментарі на тему зросту членства УНС за останніх 10 років. В першому графіконі закралася невеличка помилка і, де пропущено останнє зеро в числі загального членства. В дальшому головний предсідник згадав про будову нового дому для приміщення головної канцелярії в Джерзі Сіті і ствердив, що ми всі є щасливі, що вся робота, зв'язана з цим домом, є в українських руках, починаючи від архітектів, і кінчаючи на інших професіоналах. Ми маємо 20-хвилинний фільм, на якому можна буде побачити сусідство, в якому буде положений той дім та саму площу. Ми маємо спеціяльну умову з містом, яка звільнить нас від звичайних податків і ми платитимо тільки податки від зібраного чиншу. Плянуємо будувати 15-поверховий дім, затримати три поверхи для нас, а решту винаймити. „Фирст Джерзі Нешенел Банк", від якого ми купили площу, вже винаймив три поверхи, старасмося про інших чиншовиків. Сподіємося, що перше копання під дім відбудеться у вересні або жовтні ц. р. та що будова дому потриває від 15 до 18 місяців так що дім повинен бути готовий до замешкання під кінець 1971 року або з початком 1972 року.

Звіт заступника Головного Предсідника Степана Куропася

Останнє чотириріччя позначилося дальшим числовим і фінансовим зростом УНСоюзу. Коли ходить про числовий зріст, то треба признати, що він не був задовільним зокрема перших 3 роки. Не був задовільним не лише тому, що бракує нам постійних організаторів, але й тому, що відділові секретарі, які фактично є організаційними референтами союзових відділів, старіються, а приплину молодших нема. Причиною такого стану річей є та обставина, що вичерпується рекрутаційний терен УНСоюзу. Є ще в Америці і Канаді українці, які повинні і можуть належати до УНСоюзу, але вони більше або менше втратили зв'язок та заінтересовання українським життям, не все зі своєї вини. Бо замало є голосити як це робить УККА, що в Америці є 2 мільйони українців, а лише 6,000 платників Народного Фонду. Треба або обнизити тих 2 мільйони або збільшити тих 6.000.

А збільшити числовий ріст УНСоюзу буде важче з року на рік, бо УНСоюз і всі Союзи втратили спільну мову з молодим поколінням. Втратили, бо не мають для молоді притягаючих хоч і коштовних „місцевих центрів", про які я звітував на минулій конвенції. Минуло знову 4 роки і слава, що УНСоюз зріс в членстві, а радше в числі грамот. Тому теж новий бизнес УНСоюзу на дальших чотири роки буде полягати на тому самому членстві на додаткових грамотах. Дістати зовсім нових байдужих, втрачених для нас молодих людей без „союзівок" по великих осередках буде важко. Тому я останніх чотири роки „воював" з ким попало і ширив правдиву істину, що без „союзівок" не обійдеться На жаль, навіть серед членів Головного Уряду, а навіть Головної Екзекутиви, не було твердої віри і постанови відносно тої справи. Була вправді ухвала останньої Конвенції, була додаткова ухвала Головного Уряду набути „Союзівку" в районі Чикаґа, але Головний Уряд, коли приходило вже до купна готового об'єкту, не виявив хребетної сили і не піддержав свого попереднього рішення. І так пропала добра справа. І як та конвенція не візьме, як то кажуть, „бика за роги", то я не бачу як УНСоюз може постійно зростати без підготови нових кадр.

Американські асекураційні компанії, як теж братські організації лютеранів чи Роял Нейборс зростають, бо їх виднокруг є більший, чим український.

Останніми роками УНСоюз зменшив уділювання морґеджів, бо така була фінансова коньюнктура. Високі дивіденди від бондів і малий попит на морґеджі союзовців через збільшення відсоткової стопи були причиною, що УНСоюз дав в Чикаґо за останніх 4 роки лише 3 морґеджі, коли перед конвенцією в Чикаґо таких морґеджів було поверх 50. В останній каденції припали два Ювілеї — 75-ліття „Свободи" 1968 і УНСоюзу 1969 року. Ці два ювілеї використано для здобуття нових членів, бо ювілейні святкування мають Союзові крім слави і „хай живє" дати щось конкретного. І можна сказати, що ті Ювілейні Святкування врятували його від великих втрат в членстві через дозрівання 20-літних грамот. Останній передконвенційний рік був цього найкращим доказом, бо здобуто 5,500 нових членів в одному році це таки доказ живучости організації.

Знову ж опера „Анна Ярославна", яку УНСоюз зафундував нашим великим громадам Америки і Канади, була доказом і відповіддю на ті голоси, що УНСоюз лише дбає за гроші і похорони. За гроші і похорони буде УНСоюз дальше дбати, бо до цього він є покликаний його основоположниками, а зрештою це дуже благородні цілі! Також за гроші УНСоюз фундує 2-ий том Енциклопедії Українознавства, бо чується до того покликаний, як немає кому іншому тою справою зайнятися. Ще не вернулися гроші за 1-ий том (зрештою вони ніколи не вернуться), а вже є нові стотисячні видатки на другий том.

Справа набуття нового дому для Головної канцелярії і „Свободи" стала реальною настільки, що вже є площа і пляни для 15-поверхового будинку в Джерзі Сіті. Кошти такого дому винесуть 5 мільйонів долярів. Я маю кілька листів, а мав теж кілька розмов на тему, чому не в Ню Йорку? Те саме могло б сказати Чикаґо, чому не у нас? Чикаґо є посередині і кошти площі були б менші. Я пропагував колись, щоб для Головної Канцелярії збудувати будинок на „Союзівці". Це дешевше і наш бизнес ведеться через пошту, то й великих міст нам не треба. Є багато прикладів тої думки. Такі великі асекураційні ґіґанти як „Ол Стейтс" закупили 160 акрів землі „в чистім полі" і здвигнули там головну кватиру з багатьма будинками і площею до паркування. Поштовий уряд збудував собі там теж свій будинок.

Але треба годитися з більшістю. УНСоюз остає в Джерзі Сіті. За останні 4 роки, крім головних справ і функцій, про які я писав в „Чикаґівській Хроніці" я репрезентував УНСоюз в Братському Конгресі стейту Ілліной, як член екзекутиви, та мав 12 засідань і 4 річні збори. Брав участь в річних зборах Окружного Комітету відділів УНСоюзу, в нарадах Головної Екзекутиви і Головного Уряду. Про ці наради були звіти у „Свободі" і не потрібно їх повторювати. Справи фінансового, організаційного і секретарського порядку реферують інші члени Екзекутиви, бо це їх ресорти. Згадаю ще, що я брав участь у ювілеях „Свободи" й УНСоюзу, та в 40-літті ОУН, окрім того в імпрезах Пласту, СФУЖО, спортового клюбу „Леви" в містах Чикаґо, Дітройті, Торонто, Клівленд, Янгстав, Лігайтон, Філядельфія, Ракфорд, Ґері, Геммонд. Також брав участь у висвяченні інтронізації бл. п. єпископа Олександра, як теж у тріюмфальному поході їх Еміненції Кардинала Йосифа Сліпого, по Америці й Канаді. Був репрезентантом УНСоюзу в Політичній Раді УККА і на його Конгресах.

Разом з ред. „Свободи" А. Драганом я репрезентував УНСоюз на торжестві посвячення катедри св. Софії в Римі. В той самий час гол. предс. Й. Лисогір репрезентував там УККА, і разом всі ми були на авдієнції у Блаженнішого Йосифа. У Римі відвідали ми Отців Василіян і інші наукові і церковні організації.

В останню дорогу з Вунсакет до Бавнд Бруку я разом з другими членами Екзекутиви супроводжав бл. п. касира УНСоюзу Івана Кокольського. Ще додам, що за останні чотири роки я зорганізував 45 нових членів для УНСоюзу.

До свого надрукованого звіту, заступник головного предсідника інж. Степан Куропась додав:

Мій звіт є короткий. В своєму письмовому звіті я не написав нічого, що не відноситься просто до союзових справ, бо вважаю, що тут ми не повинні здавати справоздання про те що ми робили в Українськім Конгресовім Комітеті, в Республіканській партії, в ООЧСУ чи ОДВУ, але ми повинні говорити про те, що ми зробили для УНСоюзу, або чого ми не зробили хоч треба було. Вам відомо, що ми перейшли вже 75 літ існування УНСоюзу. При цій нагоді Український Народний Союз прийняв клич: „В пошані до піонерів, — лицем до молоді". Що це значить? Люди пояснюють цей клич в різний спосіб. „Лицем до молоді" — не значить погоджуватися з молоддю в усьому та на все їй дозволяти. Це значить мати поважну програму виховання молоді, зокрема виховання характерів, щоб не повторялося те, що діється на університетах, бо студент може бути високоєдукований, але коли не має характеру і коли не є вихований по-громадянськи, на ніщо піде його праця. Ось, бачите студенти нищать свої школи, руйнують кемпуси. Це тому, бо вони не мають поважної програми. Ми маємо програму і мають інші українські організації, але ці програми не є достатні. Український Народний Союз є найбільшою організацією української молоді, і якщо він хоче на ділі поступати за кличем „лицем до молоді", то він мусить для неї уложити поважну програму, якої на жаль ми дотепер не маємо. Бо й скажіть, що ми заплянували в цій програмі, які гроші ми заанґажували в ній? Наші батьки придбали великі гроші і ми маємо великий резервовий фонд і ми можемо частину його присвятити для молоді. Я, як член Екзекутиви УНС, занимався справами молоді, писав статті до „Свободи" і домагався, як частину програми для молоді, закладати малі „Союзівки", центри УНС, табори, стипендії, організувати молодечі Клюби, такі, як колись під проводом пок. головного секретаря Германа, були організовані. Якщо ми цього не зробимо, ми втратимо нашу молодь, і ми не зможемо збільшувати нашого членства. Бо молоді ми не заохотимо асекурацією та плаченням вкладок. Це є програма для молоді. Тому найважливіше є, щоб Ви обрали таких головних урядовців УНСоюзу, які будуть свідомі ваги молоді, ваги значення УНСоюзу, який має 90.000 членів і 36 мільйонів дол. майна. Вони мусять думати над тими проблемами і мусять мати твердий хребет, щоб боронити добрі справи. Ми всі є люди і всі робимо помилки, від гори до долини, але все мусимо мати УНСоюз на увазі.

Ми теж зобов'язалися зберігати пошану для піонерів. Що це значить? Це значить, якщо вони наближаються до 70-го року життя, ми повинні звільнити їх від дальшого плачення вкладок. Ми читали в газеті, скільки їх вмирає. Це не є ніякий трибут для піонерів. Трибут для піонерів повинен бути заключений в окремій програмі для них. Старші люди повинні мати якесь зайняття, вони не можуть тільки чекати коли прийде смерть. Союз колись зачав працювати на тим, зачав дбати про дім старців на Союзівці. І ми маємо цей дім. Треба створити для них відповідні умовини, щоб вони хотіли до такого дому йти, бо тепер, як показується, не хочуть.

Ось як бачимо, і для тих старших людей треба мати окрему програму. Але не тільки для тих, що вже наближаються чи можуть йти до дому старців, але і для тих, які довгі роки працюють для УНСоюзу. Треба знайти спосіб пошанувати довголітніх працівників, а зокрема пошанувати тепер, коли ми перейшли такий великий ювілей. Ми маємо багато Відділів, які святкують свій 50-ий чи 60-ий ювілей і запрошують старих людей, але вони не можуть прийти, бо не мають за що заплатити квиток вступу. Чи не слід було б їм дати на такі святкування бодай вільний квиток вступу? Як пошанувати їх, коли вони не мають грошей прийти на бенкет на якому їх шанують? Допоможім їм в цьому. УНСоюз є братською організацією і тому, коли прийде час ухвалювати резолюції з рекомендацій, ухваліть відповідні рекомендації і резолюції і ухваліть їх так, щоб вони були виконані. В минулому ми мали дуже багато рекомендацій, які були потім на Конвенції згубленні. Тому радше не схвалюйте рекомендацій, але резолюції і виразно скажіть, що ці резолюції мусять бути виконані. А між своїми резолюціями дайте перше місце резолюціям, що має бути виготована програма нашого відношення, нашої допомоги нашій молоді і нашим старим членам, згідно з нашим ювілейним кличем, якого повторити не треба.

(Продовження буде)

Вісті з Ню Бритен

Сестрицтво св. Ольги діє. Хоч зима обкутала місто снігом і холодом, зате серце громади наче віджвилається весняним сонцем. Громада оповита до цих пір байдужністю, поволі відновлюється і йде тими слідами минулих літ, які вели до співпраці й культурного розвитку.

І так Сестрицтво св. Ольги при православній громаді Пресвятої Богородиці приготовило прекрасну товариську зустріч для старших віком уже парафіян. Зустріч була в приміщенні Американсько-горожанського Клюбу. Головною атракцією було висвітлення фільму з України, зі співами і народними танками. Ми як у двох попередніх роках так і в майбутньому Сестрицтво св. Ольги буде уряджувати такі зустрічі.

Для своїх членок, а при тому і для всіх парафіянок, які бажають взяти участь буде Різдвяна Парті в середу 15-го грудня ц. р.

Рідна Школа. За старанням пароха православної громади і за ухвалою церковного уряду відкрито навчання української мови. Доля прилала мені бути вчителем. Молодших учнів є 8, а старших 6. Діти Рідної Школи приготовляють невеличку програму Різдвяну програму. Діти радо приходять вчитися, та й вдоволені, що можуть брати участь в сценічній виставі.

Українська радіопрограма. Два молоді громадяни, Ришард Керрі і Іван Павляк розпочали Українську Радіо Годину дня 3-го грудня ц. р. о годині 10:30—11:15 на Радіостанції в Ню Бритен, Конн. Це перша спроба провадження української програми, хоч це не все є так, як слухачі бажали б, але віримо, що з часом програма буде збагачуватися гарними точками української музики і оголошуваннями з громадського життя.

Треба дати признання і заохоту цим двом молодим людям. Ришард Керрі народжений в Ню Бритен, Конн., а Іван Павляк прибув малим хлопцем з своїми батьками до Америки, яких німці вивезли з рідної землі. Велику підмогу і домогу дають їм наші бизнесмени, обі парафії — католицька і православна з своїми настоятелями, як теж і наші місцеві громадські установи.

О. П. Ковальчук

В СССР встановлено „Медалі ім. О. Довженка" в кінематографії

Київ. — „Комітет Кінематографії при Раді міністрів СССР, Спілка кінематографістів СССР і Головне Політичне Управління Совєтської армії та фльоти" спонсорили про те, що з 1972 року вони будуть видавати нагороди „за створення найкращих кінотворів будь-якого жанру на героїко-патріотичну тему" — у формі „медалів імени видатного совєтського кінорежисера Олександра Довженка". Такі медалі, з яких одна золота, а три срібні будуть присуджуватись щороку до 23 лютого, коли в СССР відзначають „День совєтської армії". Комісію, яка видаватиме медалі ім. О. Довженка, очолив заступник голови Комітету по справах кінематографії СССР у Москві В. Баскаков. На одній стороні медалі буде вирізьблене обличчя кінорежисера О. Довженка та його підпис, а на другій — п'ятираменна зірка, кінострічка і рік видання медалі.

За Олександра Довженка — видатного українського письменника і світової слави кінорежисера, відбувається „боротьба" по його смерті: в українських виданнях про нього пишуть, як про українця, а в російських виданнях, як про „совєтського режисера", а іноді називають „російського режисера".

Два видання про карпатських русинів і Карпатську Україну

Карпатська наукова література стала багатшою двома поважними, історичними публікаціями, що вийшли друком в англійській мові в жовтні 1971 р. під назвою:

1. "Byzantine Rite Rusins in Carpatho-Ruthenia and America".
2. "Diplomacy of Double Morality. Europe's Crossroads in Carpatho-Ukraine 1919-1939".

Автором праці про „Русинів візантійського обряду" є Волтер С. Варжескі, професор історії та керівник Історичного департаменту Стейтового Коледжу в Кутстови, Па, де викладає від 1964 р. Д-р В. С. Варжескі досліджує „Рутенію" за часів перед Мюнхеном та після того і можна сподіватися, що дальша його праця буде видана так само Візантійською семінарійною пресою, що підлягає Карпатській Дієцезії в Піттсбургу, Па.

Автор в чотирнадцятьох розділах передає вислідки своїх студій щодо церковного і релігійного розвитку карпатських Русинів на Закарпатті як теж в Америці з цікавими історичними фактами та своїми насвітленнями.

У двох розділах насвітлює культурний та національно-політичний розвиток на Закарпатті, а в окремому розділі про „Автономну Рутенію на порозі другої світової війни" передає свої насвітлення про події, що відбулися впродовж шістьох місяців в 1938 р., тобто від автономії Підкарпатської Руси аж до проголошення самостійної державности під назвою Карпатська Україна. У цьому розділі автор змішав усіх з болотом! До Мадярщини перейшли всі демократи а на Карпатській Україні залишалися самі „фашисти", „нацисти" „СС-и" які користувалися нацистівськими-гітлерівськими методами, створивши концентраційні табори, щоб перед виборами до Сойму застрашити ввесь народ. Самі вибори — то був терор і т. д. В тім огляді буде потрібно в окремій розвідці спростувати всі твердження автора, який став жертвою відомих кругів, щоб національне відродження карпатських русинів яке довело до об'єднання з українським материком, якнайбільше очорнити та скомпромітувати!

Автором другої публікації „Дипломатія двоїстої моралі" є загально відомий науковий дослідник і громадський діяч д-р Петро Г. Стерчо, професор політичної економії Дрексел університету у Філядельфії, Па., який на 520 сторінках, у дев'ятьох розділах передає розвиток подій на колишній Підкарпатській Руси.

Вступ до цієї праці написав проф. д-р Михайло С. Пап, директор Інституту для Радянських та Східньо-Европейських Студій при університеті Джана Карролла в Клівленді.

Проф. П. Стерчо і проф. М. Пап, оба уродженці Закарпаття, які разом зі своїми родинами, як молоді студенти, переживали ввесь тягар та всі радощі культурно-національного та політичного відродження свого народу аж до повного завершення, коли народ на чолі зі своїми вірними синами перебрав владу у свої руки і довершив столітні мрії народу, проголошенням державної самостійности.

Такої монументальної праці, що подає історичні факти з науковою об'єктивністю про Карпатську Україну чи „Карпатську Рутенію" ще не було на полицях американських бібліотек, ані публічних ані по університетах. На це видання чекають три ґенерації американських русинів, що майже відчужилися від свого роду, бо не мали змоги дістати в руки історію, що викликала б у них гордість та любов до свого народу під Карпатами і переконала їх словами А. Духновича: „Не чужі то за горами а свої"!

Працю видав Карпатський Дослідний Центр в Ню Йорку, друковано в друкарні „Свобода", УНС. Карпатський Дослідний Центр звертається до всіх приятелів і друзів Закарпаття — Карпатської України, щоб своїми пожертвами допомогли покрити кошти цього видання і приспішили його розсилку. За те, КДЦентр подбає, щоб оце видання новітньої історії Карпатської України, дісталося до бібліотек усіх карпатських католицьких і православних парафій, щоб дісталося в руки студіюючої молоді американських русинів, щоб врешті довідалися з відповідних джерел про історію свого народу під Карпатами!

Адреса: Carpathian Research Center, 975 Fifth Ave., New York, N.Y. 10021.

Ю. Мирчак

Загальні Збори УЛТПА Відділу Ню Інгленд

Загальні збори нашого Відділу Українського Лікарського Товариства Північної Америки, що відбулися у листопаді б. р., це подія, що сколихнула спокійне плесо життя не лиш його членів, але й громадян, що хоч непричасні до членства у Відділі, — всеж таки цікавляться виявами цієї елітної організації, що діє в північно-східній частині ЗСА.

У цей гарний, осінній день, роз'яснений пестливим сонячним промінням з непорочно чистого блакитного неба — стали зараз таки з полудня прибувати члени Відділу, одні з ближчих, інші з далеких околиць чи радше стейтів, щоб у гостинному домі доцьогочасного голови Відділу, д-ра Ярослава Коропея зложити дань своїй почесній організаційній приналежності.

Разом із членами Відділу явилися й їхні дружини, щоб дати вираз своєму зацікавленню - організаційно-громадською працею своїх чоловіків.

Головна Управа УЛТПА, дала належний доказ свого зацікавлення й високої оцінки для згаданого Відділу, висилаючи з метрополії аж двох делеґатів у особах д-ра Юрія Кушніра, голови елект Головної Управи та д-ра Юлія Гутника, орг. референта на східні простори ЗСА.

Мабуть, чи не найбільше різноманітню скалю почувань довелося пережити д-рові Я. Коропеєві та д-рові Т. Ганушевському. В душі, бо д-ра Я. Коропея серед інших почувань домінував жаль з приводу цього, що дворічне почесне становище голови, що принесло йому за цей час стільки душевної насолоди та високого вдоволення, переходить закономірно в інше посідання. Знову ж у д-ра Ганушевського нуртувало в душі шляхетне почуття радости, бо ж з тим днем переймає він пост голови Відділу, на якому виявить він свої організаційні здібності та дасть вияв своїй енергії для закріплення за собою цінних суспільно-громадських чеснот.

Перебіг Загальних Зборів зі звітами поодиноких членів Управи, звітами Контрольної Комісії та спонтанним уділенням абсолюторії, вельми цінні інформації та побажання делеґатів Головної Управи, — це все годі було б з'ясувати у вузьких рамках цього допису.

Нову Управу обрано в складі: Голова — д-р Тарас Ганушевський, голова елект — д-р Ярослав Туркало, скарбник — д-р Яків Писарів, секретар — д-р Осип Коропей. — Представники Управи Відділу: Д-р Юрій Дицьо — на стейт Мейн, д-р Іван Дідюк — на стейт Масачюзетс та д-р Михайло Яцух — на стейт Коннектикет. До Контрольної Комісії обрано д-рів: Ярослава Коропея та Івана Кизика.

По відспіванні національного гимну гостинні господарі запросили всіх присутніх до надзвичайно старанно приготованої й багатої трапези, під час якої снувалися пляни для скріплення організаційної праці для добра дорогої всім національної Справи.

Д-р Осип Коропей

Публічне вшанування д-ра М. І. Мандрики з нагоди його 85-ліття

Для вшанування д-ра Микити Івановича Мандрики з нагоди його 85-ліття, як видатного поета і заслуженого громадського діяча було створено Комітет, до якого увійшло 17 почесних членів з Канади, Америки й Европи, і діловий комітет з трьох членів, на чолі з д-ром М. Г. Марунчаком.

Перші два акти відзначення дра Мандрики відбулися якраз в дату його народження, 28 вересня, на засіданні Президії Комітету Української Вільної Академії Наук, яку він очолює, як її президент.

Більш широке вшанування д-ра Мандрики відбулося з ініціятиви ділового Комітету, в п'ятницю 26 листопада, в залях централі Комітету Українців Канади у Вінніпеґу. Вечір пройшов з надзвичайним успіхом в поважній, але дружній атмосфері. Участь взяло коло 150 осіб добірної публіки — культурних діячів, науковців, представників організацій і установ та широкого громадянства.

Програма складалася з вступної промови господаря вечора, д-ра Михайла Марунчака, читання численних привітань членом Комітету Андрієм Качором, науковою доповіддю проф. В. Жили, прочитаною бібліотекарем Манітобського університету С. Мухиним, деклямації вибраних поезій ювілята студентами університету Богданом Боднарчуком та Дмитром Фаркавцем, а також С. Мухиним.

Формальна частина програми була закінчена словом самого Ювілята, д-ра Мандрики. Після того присутнім була подана перекуска з кавою.

У вступній промові д-р Марунчак зазначив, що традиційні вшанування в більшості мають приватний, особистий характер, а буває часто, що заслужені громадські діячі відходять непомітно, не діждавшись подяки спільноти. Д-р Марунчак сказав, що Ювілята цього лише, що він дожив до „патріяршого" віку, але й за те, вечора вшановуємо не за те що все своє довге життя він не змарнував, а віддав його на службу своєму українському народові. Згадав ранні роки Мандрики з студентських часів, коли він брав участь в українських революційних організаціях, за що, починаючи з 1905 р., був під особливим доглядом царської поліції; його участь у революції 1917 р., членство в Українській Центральній Раді, активну працю в організації української влади, в українських представництвах за кордоном, його студії і наукові праці, журналістичну й наукову працю у Вільному Світі. Спинився промовець далі на діяльності Мандрики в Канаді протягом поверх 40 років, і нарешті на його поетичній творчості, яку Ювілят уважає головним своїм покликанням. Він цитував опінії видатних критиків, які ставили ті твори на високий рівень.

Після цього інж. Качор приступив до читання привітань. Попередніх привітань, які були надіслані почесними членами Комітету, не читано через обмеженість часу. Вони були, між іншим, від президента УВАН, проф. О. Оглобина, від НТШ — проф. Є. Вертипороха, проф. Ватсона Кірконнела — кол. Президента Університету Акадія, проф. К. Андрусишина з Саскачеванського університету, проф. К. Біди з Оттавського університету, проф. О. Кульчицького з Франції, від НТШ, проф. Я. Славутича з Албертського університету й ін. Він прочитав вповні лист Президії Союзу Українських Письменників на еміграції „Слово" з Ню Йорку, лист громади при Українській Бібліотеці в Берліні в Зах. Німеччині, підписаний полк. І. Карбовським та ін., від Українського Музею в Клівленді, Літ-Мистецького Клюбу в Мінеаполісі, Осередку Української Культури й Освіти в Вінніпеґу й ін. Всі інші привітання були лише названі. Серед них — від Ректора УВУ проф. В. Янева, поетеси Ганни Черінь з Чикаґо, Ол. Костюк, М. Петрівського, Г. Гордієнка, д-ра М. Гуцуляка і ін. Від урядових осіб надійшли телеграми й листи: від прем'єра Канади П. Е. Трюдо, сенатора Павла Юзика, прем'єра Манітоби Едварда Шраєра з дружиною, лідера Ліберальної партії Манітоби І. Аспера і лідера Консервативної партії Манітоби С. Співака. До цього п. Качор додав, що президент КУК о. д-р Кушнір виїздом до Арґентини на відкриття пам'ятника Т. Шевченкові просив переказати і його привітання.

П. Мухин прочитав доповідь д-ра Володимира Жили, професора Тексаського університету, на тему „Поема Мандрики — „Мазепа". Сам проф. Жила не зміг приїхати з ЗСА на цей вечір, і тому прочитання його доповіді було доручено п. М. Мухин. Літературознавець, простудіював нові. Автор, фаховий літерацей твір Мандрики, й визнав, за його словами, „що Мандрика створив мистецьку поему, оперту на історичну правду. У поемі він виступає як глибоко національний поет, в уяві якого воскресла слава рідного народу... він зміцнив віру земляків у майбутнє України". Присутні прийняли доповідь рясними оплесками.

Останнім було слово Ювілята. Він сказав, що любов до життя і природи, і їх вічної краси зробила його співцем радости й щастя, а любов до свого народу наказала йому поставити своє поетичне слово на його сторожі, на обороні його свободи, гідности і величі. Тому 35 тисяч рядків своїх поезій, що він уложив в п'ять томів творів, які лежать перед присутніми на столах, він наповнив піснями радощів і щастя, гомоном лісів і садів, а також дзвоном княжих мечів Руси-України, криком половецьких і татарських навал, іржанням їх коней під мурами старого Києва, Чернігова та галицьких городів; свистом козацьких шабель, піснями радости визволення й перемог... і сльозами — морем сліз і річками крови, пролитої на протязі всієї історії нашого народу аж до наших днів. Це його спадщина поколінням. Закінчив своє слово останнім стансом з його „Симфонії віків":

Угасне ненависть і рани
заживуть
Ібуде вільна й радісна
людина...
І Божим раєм всі краї
назвуть
Той край, що зветься
Україна.

Після цього присутні розглядали виставлені книги Ювілята, вітали його особисто й дістали його автографи на вибраних книжках. Решта вечора пройшла в дружніх розмовах та вільному обміні думок під час перекуски та кави про яку подбали пані.

О. К. О.

Вживають заходів для збереження могили сл. п. Григора Мацейка

Буенос Айрес. — Створено Комітет, на чолі з головою Василем Косюком, з метою зберегти від знищення могилу сл. п. націоналіста-революціонера Григора Мацейка-Гонти в місцевості Лянус, поблизу Буенос Айресу. За арґентинським законом, тлінні останки після п'ятьох років перебування в землі або переносяться до гробниці, або їх спалюють у крематорії. Комітет розпочав збірку фондів на те, щоб купити місце на кладовищі, збудувати гробницю і туди перенести тлінні останки людини, яка свого часу виконала бойовий наказ Проводу ОУН. Комітет звертається до української патріотичної громади в Арґентині й у всьому світі з проханням надсилати пожертви на будову пам'ятника-гробниці сл. п. Григорові Мацейкові - Гонті. Пожертви з зазначенням „На пам'ятник Г. Мацейкові" та з поданням адреси жертводавця прохають слати тільки чеками на адресу:

"Fortuna" Cooperativa Integral, c. Soler 5039, Buenos Aires, Argentina.

Загальні Збори Товариства колишніх вояків УПА в Канаді

Наше Товариство відбуває загальний збір членства що три роки. Наш XI-ий збір, що відбувся 13 листопада 1971 р., відзначив 20-річчя існування і праці нашої організації. Наради відбулися в „Домі Просвіти" при вул. Батгурст ч. 140 у Торонті. В зборі взяли участь 20 членів Товариства, що разом з надісланими письмовими уповажненнями з відділів з Едмонтону, Монтреалю і Вінніпеґу, розпоряджали 54 голосами. У з'їзді взяли теж участь 7 представників організацій і гостей. До президії загального збору були обрані друзі: П. Мицак як голова, І. Росіл — заступник, В. Дідюк — секретар, на почесного члена президії запрошено М. Ковальчина, голову Головної Управи Т-ва к. в. УПА в ЗСА. XI-ий загальний збір упівців вітали централі і відділи ОУВФ, ветеранські організації, Ст. „Україна, Видавнича спілка „Гомін України" та всі віділи і поодинокі члени нашого Товариства, а усно — Головна Управа Т-ва к. в. УПА в ЗСА, Г.У. УНПомочі, Г. У. УНСоюзу й ін.

З'їзд вшанував однохвилинною мовчанкою пам'ять полеглих воїнів і командирів УПА й ОУН, уосіблених у постатях ген. Романа Шухевича-Чупринки і провідника Степана Бандери, та трьох членів Товариств к. в. УПА, що відійшли у вічність у минулій каденції: св. п. А. Цинцара-Крука, С. Збури Бориса і сот. М. Фриза-Вернигори.

Звіти з праці Товариства впродовж минулої трирічної каденції склали: М. Кулик - секретар, В. Макар — касир і реф. видавничих справ, М. Кошик — голова Головної Управи, І. Росіл за Контрольну Комісію, В. Новак за Товариський Суд. Відчитано надіслані письмови звіти відділів Товариства в Едмонтоні, Монтреалі і Вінніпеґу. Добре опрацьовані і ділові звіти виявили велику працю Товариства на відтинках організаційному, суспільно-громадському, досуспільно-громадському, допмоговому і видавничому. Значна питома вага Т-ва к. в. УПА в Канаді в системі ОУВФ і взагалі в житті української спільноти була показана також у стислому огляді першого голови Т-ва з 1951 року Ст. Котельця, яким відзначено 20-річчя існування і праці упівської ветеранської організації (1951-1971). Для прикладу згадати б тільки суму кругло 20,000 дол., виданих з каси Головної Управи Т-ва впродовж 20-ти років на допомоги друзям-упівцям і їхнім родинам, здебільша за залізною заслоною.

Після дискусії та уділенні абсолюторії обрано керівні органи на дальшу трирічну каденцію в майже незміненому складі, але зі зміною на пості голови. На місце д. М. Кошика-Горка, який очолював Товариство повних 8 років без перерви (1963-1971) і сам просив замінити його ким іншим, головою обрано д. Миколу Кулика-Дорошенка (що вже був головою в рр. 1957-1963). Інші члени Головної Управи: І. Козак — заступник голови і орг. референт, М. Кошик — секретар, В. Марчук — фін. реф., В. Макар — касир і реф. видавничих справ та інформації, С. Котелець — реф. суспільної опіки, В. Дідюк — реф. зовнішніх зв'язків, В. Бамбурак — господарський референт і прапороносець, Мих. Кулик, І. Путко (Монтреаль), О. Рижак (Едмонтон), І. Ваплик (Вінніпеґ) — членни Головної Управи.

Контрольна Комісія: І. Росіл, О. Політика, І. Рибський; Товариський Суд: В. Новак, М. Козарук, М. Служала.

По прийнятті резолюцій та обговоренні дальших можливостей праці Товариства, в тім зокрема товариської зустрічі всіх упівців у 1972 році для відзначення 25-річчя рейду на захід і 30-річчя УПА, XI-тий Загальний збір закінчено о год. 5.30 по полудні відспіванням українського національного гимну.

У вечірніх годинах того дня Товариство к. в. УПА взяло участь у благодарному молебні в церкві св. о. Николая за успішне закінчення 5-го Архиєпископського Синоду УКЦеркви в Римі, при чому упівські прапороносці вперше виступили в своїх ветеранських шапках. В ресторані „Дач Сістірс Інн" відбулася вечеря учасників загального збору та запрошених гостей, з участю голови Правління України 1941 року і голови Проводу ОУН та АБН Ярослава Стецька, який провів урочисте удекорування Золотим Хрестом УПА 19 управлених до цього осіб, в тім 5 з найближчої родини полеглих воїнів і командирів УПА (м. ін., за командирів УПА „Хріна" і „Шума" та ін.). Асистували при цьому два члени Капітули Золотого Хреста УПА, М. Кошик і В. Макар. Голова у своєму слові з тієї нагоди підкреслив, що немає вже „бувших" чи „колишніх" воїнів УПА, а є лиш воїни УПА, які продовжують боротьбу за повне визволення України до переможного кінця. Коротку статтю-довідку про „Військові відзначення в УПА" відчитав В. Макар. І цю незабутню частину XI-го Загального збору Т-ва к. в. УПА в Канаді закінчено відспіванням „Ще не вмерла Україна".

Г. У.

Успіхи нашої молоді

У католицькому журналі з Денверу, Колорадо, „Реджістер" з датою 1-го жовтня повідомлено про те, що до півфіналу у змаганні за державну наукову стипендію із католицького Гайскул Мерікрест з Денверу дійшла одинока учениця їхньої школи, а саме українка Одарка (Дада) Фіґлюс. Долучуємо і її фото. Вістку про цей півфінал подав також місцевий щоденник „Денвер Пост", де між півфіналістами із стейту Колорадо, яких не так аж багато, видніє ім'я українки Дади Фіґлюс.

Лада Фіґлюс

В лютому 655 тисяч учнів із 16 тисяч гайскулів всієї Америки приступили до змагання за наукову стипендію, здаючи іспит. З них до фіналу допущено коло 15 тисяч, моміж якими знайшлася і панна Дада Фіґлюс, а з них лише 3 тисячі при кінці шкільного року будуть тими щасливими вибранцями, які одержать найвищу державну наукову стипендію на дальші повні студії в університетах. Ми віримо, що однією з них буде і наша півфіналістка. Вона з найкращими оцінками проходила у своїй школі кожного року з кляси до кляси, а її ім'я прикрашувало список почесних учнів школи. Цього року на 101 учнів у її клясі 5 одержало півстипендії — вона одну із них.

Успіхами Дади радіємо тим більше, що вона активна серед нашої молоді та громади. Попереднього року здала матуру з українознавства у місцевій Рідній Школі, а в Пласті активна від ранніх літ. Цього року закінчила школу Булавних з четвертою льокатою, останніх три роки провадила новацький рій „Мачки", а цього року юнацький гурток „Бжілки". Вона є членом місцевої танцювальної групи, любить і плекає наше народне мистецтво, і у неї прекрасні вишивки, кераміка та писанки, нею ж виконані.

М. К.

ЗВЕРНЕННЯ ПРОВОДУ ОУН ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

ВИЗВОЛЬНИЙ ФОНД ОУН — НАРОДНІЙ ФРОНТ БОРОТЬБИ

УКРАЇНЦІ! УКРАЇНКИ!

Минулий рік розпочався на наших рідних землях дальшим поширенням і поглибленням руху опору української патріотичної молоді шаленому наступові Москви, яка не зрікається свого народовбивчого гасла „злиття націй" СССР, тобто перетворення їх в „єдиний совєтський", чи пак російський народ.

Підпільний „Український Вісник" приносить нові й нові вістки про арешти, суди та заслання, про замикання в психіятричних лікарнях-тюрмах кращих представників українського молодого покоління, яке чинить опір московському окупантові, прагнучи для свого народу волі й незалежности. Переслідування московськими большевиками наших Церков, здушування будь-яких релігійних проявів ще більше зміцнює опір вірних, скріплює Христову віру у всіх і запалює нею молодь.

У боротьбі з нашим нескореним народом Москва вишукує чимраз тонші і підступніші засоби пропаґанди і морального та фізичного терору. Останній її винахід — це затруювання їжі політичних в'язнів, щоб у такий спосіб викінчувати їх повільною смертю або іньєкціями препаратів позбавити їх волі до боротьби, робити їх своїми послушними рабами. Але, як заявив один із цих нескорених героїв — „якби я залишився один на світі українцем, я б до останніх днів свого життя боровся за честь і волю України".

Останні числа підпільного „Українського Вісника" приносять довгі списки політв'язнів, колишніх воїнів УПА і членів ОУН, що вже по 25 і більше років караються в совєтських таборах-катівнях, але не каються. З цього списку довідуємося про Василя Левковича, командира військової округи УПА „Буг", заарештованого в 1946 році; про Омеляна Польового, члена ОУН, політв'язня ще з польських часів, старшину Українського Леґіону в 1941 році, командира 1-ої військової округи УПА „Лисоня", заарештованого в 1946 році; про Миколу Левицького, члена ОУН, що в кінці 1950-тих років був висланий в Україну з закордону, зловлений і засуджений в 1957 році на 25 років; про Володимира Островського, заарештованого вдруге в 1958 році, через деякий час після звільнення, і засудженого повторно на 15 років. В безконечній черзі виринають все нові імена героїв-мучеників за Україну в цьому кривавому списку. А скільки сотень і тисяч немає в цьому списку? Скільки загинуло в приполярних околицях з виснаження та недуг, скільки поховано в безіменних масових могилах без молитви і хреста? А скільки, відбувши довголітню кару, поневіряються тепер у Сибірі на „добровільному" засланні, бо вдома праці і місця їм не дають?

Гнівом закипає кров у жилах нашого народу. Нелюдський визиск селян і робітників при мізерній оплаті, жорстоке здушування свободи вислову і творчости на 54-ому році панування большевицької зграї узурпаторів влади, з невідхильною неминучістю наближає революційний вибух і — прихід свободи для України. Створеній на крові і кістках мільйонів жертв московській колоніяльній імперії приходить край, і виразники інтересів нової панівної кляси намагаються ратувати збанкротовану комуністичну ідеологію, розпалюючи в російському народі шірачий шовінізм, на який спиралися ще московські царі. Найбільшим своїм ворогом, найгрізнішою небезпекою для червоної імперії вважають вони націоналізм, передусім український.

У цей кризовий період завдання і обов'язки української еміграції особливо великі й відповідальні. Свідома цього Організація Українських Націоналістів гуртує українських патріотів, розкинених по всіх континентах світу, для активної допомоги Батьківщині.

Політично-дипломатичні акції, що їх ведуть провідні члени ОУН в міжнародніх антикомуністичних організаціях і в широкому світі, постійна інформаційна діяльність серед урядових політичних, наукових і культурних кругів американських, західньоевропейських та азійських держав у користь українського народу, видавання матеріялів, надсиланих з підпільної України, публікації про Україну та її боротьбу чужими мовами, присвячені цій справі наші часописи і журнали, що паралізують совєтську брехливу пропаґанду і несуть у світ українську правду, — все це вимагає щораз більших трудів і щораз більших коштів.

Організація Українських Націоналістів-революціонерів завжди була зі своїм народом і завжди лише на підтримку свого народу спиралась. Бо незалежну і безкомпромісову самостійницьку політику успішно можна вести тільки своїми людьми і своїми коштами. Минулого року велика українська громада щедро жертвувала на українську визвольну справу. Не сумніваємося, що й цього року кожний український патріот щедрою рукою і щирим серцем складе традиційний даток на ВИЗВОЛЬНИЙ ФОНД ОУН — НАРОДНІЙ ФОНД БОРОТЬБИ.

Слава Україні!

ПРОВІД
ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Жовтень 1971 р.

З життя Товариства Подолян

30-го жовтня 1971 р. в приміщенні УВАН відбулося чергове засідання Управи Т-ва. Голова М. Кравчук звітував про працю за час від останнього засідання 18-го червня ц. р. Зачитав 42 назви творів що надійшли до редакційної комісії як матеріяли для збірника Поділля. Передбачається, що перша книжка появиться вже в 1972 р. розміром 250 сторін. Стверджено також на засіданні, що 2 000 дол. фондів на видання першого тому не вистачить. Т-во знов і знов примушене звертатись до уродженців нашого великого історичного Поділля на схід і захід Збруча і других наших людей доброї волі допомогти матеріяльно здійснити поставлену мету. Датки, які є „текс екземпт" слати:

The Ukrainian Academy of Art and Sciences, 206 West 100th Street, New York, N.Y. — „T-wo Podolan".

Того ж дня о год. 5-ій в Академії на прохання нашого Т-ва проф. Юрій Перхорович перед ширшою авдиторією прочитав доповідь на тему: „З прадавніх часів Поділля".

Управа висловлює велику вдячність Комітетові Об'єднаних Американських Українських Організацій Великого Ню Йорку, Асоціяції Діячів Української Культури і хорам Метрополітальної Округи за вшанування концертом нашого великого подолянина і визначного композитора сл. п. Миколи Леонтовича в 50-річчя його трагічної смерти, враз з сподіванням, що українське громадянство гідно вшанує пам'ять великого сина України.

С. Б.

„ШУМНАЯ ИСТОРИЯ" У ЛЬВОВІ

Почавши з 1967 року жителі двох будинків у Львові, на вулиці Венеціянова і на вул. Учительській, які сходяться в одну, скаржаться, що не можуть спокійно венидіти в своїх помешканнях: між тими домами „заради економії" місця і грошей поставили паровий котел, але не проклали ніякої ізоляції. Котельню побудували так, сказано в листі із Львова до московської „Правди" з 14 грудня, що „стіни котельні є стінами наших кватир. Не уявляєте, який там постійний шум!" Два роки тому запроєктували винести з котельні мотори й моторові помпи, але все так і залишилося в проєкті, а реальні, живі люди не можуть ні спати, ні відпочивати в помешканнях, почавши від 1967 року — і до нині...

Владика Митрополит Мстислав в Арґентині

Буенос Айрес (І. С.) — Для участи у відкритті пам'ятника Т. Шевченкові, 2-го грудня прибув з ЗСА до Буенос Айресу Митрополит Української Автокефальної Православної Церкви Владика Мстислав, якого зустріла на летовищі численна громада вірних, на чолі з Адміністратором УАПЦ в Арґентині о. протопресвітером п. Арійчуком. В суботу 4-го грудня, з нагоди свята Введення Пресв. Богородиці, Владика Митрополит очолив соборну архиєрейську Службу Божу в місцевій українській прав. церкві св. Покрови. Сослужили Йому Владика Іов та численне духовенство з Південної Америки, ЗСА і Канади.

В неділю 5-го грудня, відразу після спущення проф. І. Батістессою заслони, що прикривала пам'ятник, положив перед пам'ятником великий вінок з білих квітів і соняшників від православних українців у вільному світі та примірник „Україна — енциклопедія для молоді", що її видало Об'єднання Сестрицтв УПЦеркви в ЗСА. Владика Митрополит звернувся до присутніх з палким словом, в якому висловив переконання, що в ту хвилину радісні переживання зібраних поділяє увесь український народ на Батьківщині і поза нею у всьому світі. З черги відправлено молебень подяки, який очолив Владика Мстислав, у співслуженні Владик — Апостольського Екзарха для українців католиків — єпископа Андрія Сапеляка і єпископа УАПЦ на Півд. Америку Іова та численного католицького і православного духовенства.

6-го і 7 грудня відбувся в Буенос Айресі Другий Собор УАПЦ в Півд. Америці, який очолив Владика Митрополит Мстислав і Архиєпископ Іов. Участь у Соборі взяло духовенство і представники парафій з усіх країн Півд. Америки, разом 67 осіб. Собор схвалив встановлення окремої Єпархії УАПЦ для Півд. Америки.

В неділю 12-го грудня Владика Мстислав очолив архиєрейську Службу Божу з нагоди відзначення 50-ліття відродження УАПЦеркви.

КОЛЮМБІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПОВІДОМИВ, що там у більшості випадків студенти - жінки вчаться краще, ніж чоловіки. На юридичному факультеті перші три місця зайняли студентки, також минулого року два найперші місця здобули студентки.

Чорноморські кораблі винаймають для міжнародних ліній

Київ. — Швидкохідні вантажні кораблі Чорноморського пароплавства винаймають-фрахтують різні закордонні пароплавні фірми та організації. Такі кораблі, як „Сергей Лазо", Пархоменко" „Чапаев", „Николай Щорс", „Котовский" та ін. беруть на борт по дві тисячі тонн харчів, бананів, цитрин тощо. У їхніх трюмах можна регулювати температуру та охолодження. Плавають вони із швидкістю 19 вузлів. Три чорноморські кораблі перебувають в аренді у французької компанії „Женераль Трансатлантік", один корабель — у шведської фірми „Свен Сален", ще інший — у Вест-Індії. Московські „Ізвестія" з 10 грудня писали про Чорноморські кораблі, що „тепер наша фльота не тільки успішно справляється з перевезенням наших товарів але може ще й обслуговувати закордонні компанії". Чорноморські „українські" кораблі плавають у чужих водах під прапором СССР, а в закордонній пресі їх називають або „совєтськими", або просто — „російськими" кораблями. Всі назви в Чорноморському пароплавстві — зросійщені.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА В ЛІОНІ

Париж. — Після вимушеної перерви розпочала працювати Українська Школа в м. Ліоні у Франції, в українській домівці при 246 вулиця Буальо. Навчання в тій школі відбувається, як лише можливо за невідрадних умовин. Батьки привозять дітей з Ліону і з далеких місцевостей, навчання української мови й елементів українознавства відбувається один раз на два тижні, а вивчення українських пісень і танків — кожної суботи від 3-ї г. дня. Школою опікується Батьківський Комітет, про що інформував тижневик „Українське Слово" з 21 листопада.

З тяжким жалем ділимося болючою вісткою з усіми нашими Слухачами та цілою Українською Громадою, що 17-го грудня 1971 р. на 57-му році життя відійшов у Вічність довголітній керівник Української Секції Міжнародної Служби Радіо Канада

Д-р БОГДАН ВЕСОЛОВСЬКИЙ

Висловлюючи наш глибокий жаль з приводу цієї втрати і бажаючи вшанувати Його світлу пам'ять, складаємо — замість квітів на Його могилу — 150.00 доларів на близьку Його серцю справу — Фундацію ім. Тараса Шевченка в Канаді.

ПРАЦІВНИКИ УКРАЇНСЬКОЇ СЕКЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ СЛУЖБИ РАДІО КАНАДА

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в неділю, 19-го грудня 1971 р. в Джерзі Сіті, в Medical Center упокоїлась в Бозі наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

АННА ЦИМБАЛА

Замешкала при 57 St. Paul's Ave., Jersey City, N.J.

ПАНАХИДА у вівторок, 21-го грудня 1971 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні І. Ковальчика при 129 Grand Street, Jersey City, N.J.

ПОХОРОН в середу, 22-го грудня 1971 р. з того ж заведення о год. 9-ій ранку до церкви св. ап. Петра і Павла і о год. 9:30 на цвинтар св. Імени.

В глибокому смутку:

чоловік — МИХАЙЛО
доньки: ЦЕЛІНА ФРІДЕЛЬ
ЕВГЕНІЯ ЖАРОВСЬКА
сини: АЛЕКСАНДЕР
РОМАН
ГЕНРІ
11 внуків і 15 правнуків

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Односельчан і Знайомих, що дня 20-го грудня 1971 року відійшла у Вічність в Ірвінґтоні, Н. Дж., проживши 83 роки,

наша Незабутня МАТИ, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ,

бл. п.

МАРЦЕЛЯ РОГОВСЬКА

з дому ҐАВЛІЧ

ПАНАХИДА відбудеться в середу, 22-го грудня 1971 р. о год. 8-ій веч. в похороннім заведенню Lytwyn & Lytwyn при 801 Springfield Ave., Irvington, N.J.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 23-го грудня 1971 р. о год. 9-ій рано з церкви св. Івана Хрестителя при Sandford Ave., в Нюарку, Н. Дж.

Горем прибиті:

сини: ВОЛОДИМИР з дружиною ВІРОЮ
ВІКТОР з дружиною МАРІЄЮ
ГІЛЬКО з дружиною СТАНИСЛАВОЮ в Польщі
МАРІЯ — невістка з Hamilton, Канада
дочка — ПАВЛИНА з зятем ЯРОСЛАВОМ
БАРЧИНСЬКИМ з Торонта
Внуки і Правнуки
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

З глибоким смутком повідомляємо, що передчасно відійшов від нас у Вічність на удар серця, 15-го листопада 1971 року в Елкгарт, Індіяна, на 60-му році життя

бл. п.

ІВАН ГОРІН

уроджений в селі Дегова, повіт Рогатин, Зах. Україна, син Тимка й Анни Горін в Елізабет, Н. Дж.

ПАНАХИДИ — відбулися у середу і четвер, 16 і 17 листопада 1971 р., о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні.

ПОХОРОН відбувся в п'ятницю, 18 листопада 1971 року з української церкви у Мішовока.

Прибиті горем:

дружина — КАТЕРИНА
син — ВОЛОДИМИР з дружиною і 4 внуки
дочка — ГЕЛЕН з мужем
брат — МИКОЛА — з родиною
сестра — МАРІННА з мужем
сестра ГЕЛЕН з родиною

Ділимося сумною вісткою з Приятелями, Знайомими та з Клієнтами, що 12-го грудня 1971 р. в Торонті, упокоївся в Бозі по довгій і тяжкій недузі

бл. п.

МҐР. РОМАН МИНДЮК

роджений в Негівцях біля Калуша, 30-го січня 1912 року.

ПОХОРОНИ відбулися 14-го грудня 1971 р. з церкви св. Миколая в Торонто.

Залишив у смутку:

дружину — ФІЛОМЕНУ
сина — БОГДАНА з дружиною
дочок: УЛЯНУ РОБЕРТСОН з мужем і донечкою
АННУ МИРОСЛАВУ ЗАЛУЦЬКУ з мужем
братів: д-ра ЯРОСЛАВА МИНДЮКА з рідньою
БОГДАНА МИНДЮКА з дружиною

Замість квітів на могилу, Родина просить посилати пожертви Блаженнішому Кардиналові Йосифові Сліпому до Риму.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що в п'ятницю, 10-го грудня 1971 року в Чикаго, по довгій і важкій недузі відійшов у Вічність

наш Найдорожчий МУЖ, ШВАҐЕР і ВУЙКО

бл. п.

Д-Р ГРИГОРІЙ СТЕЦЮК

довголітній правник у Підгайцях і Бережанах.

ПОХОРОН відбувся 13-го грудня 1971 року з катедри св. Миколая. Покійний похований на українському католицькому цвинтарі в Чикаго.

Горем прибиті:

дружина — ГАЛИНА
шваґрова — СТЕФА з мужем о. П. ДЖУЛИНСЬКИМ
племінники: МИРОСЯ ЛАДА з мужем і дітьми
ЛЮБКО ДЖУЛИНСЬКИЙ з дружиною і дітьми
ЛЕСЯ ГУЛА з мужем і дітьми
ОРЕСТ ДЖУЛИНСЬКИЙ з дружиною і дітьми

Замість квітів, просимо складати пожертви на Фонд „Церква в Потребі"

У П'ЯТУ РІЧНИЦЮ ВІД СМЕРТИ

сл. п.

Інж. РОМАНА ГОЛОДА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

в неділю, 26-го грудня 1971

у Церкві СВ. О. НИКОЛАЯ в ТОРОНТІ, о год. 7-ій веч.;

у Церкві СВ. АРХ. МИХАЇЛА в ДІРБОРНІ, Міч., ЗСА, о год. 8-ій рано;

в понеділок, 27-го грудня 1971 року

у Церкві ХРИСТА ЦАРЯ у БОСТОНІ, Масс., ЗСА, о год. 8-ій рано.

Про згадку і молитви за Покійника просять:

МАРІЯ і ХАРИТЯ ГОЛОДИ, Торонто
РЕНАТА і ОЛЕГ ТРЕТЯКИ, Бостон
Родина ПРОКОПОВИЧІВ, Дітройт

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 14-го грудня 1971 року, після кількамісячної важкої недуги, заснув на віки

наш БАТЬКО, ДІД і ПРАДІД

бл. п.

МИХАЙЛО ДАНИЛИШИН

проживши 83 роки.

Покійний народився в селі Лисятичі Стрийського повіту, Україна. Рідні Землі залишив в часі II світової війни і поселився в Америці у Парма, Огайо.

Похоронено Покійного на цвинтарі св. апп. Петра і Павла у Пармі.

Просимо про молитви за душу Покійного, боляче засмучені —

СИН і СИНОВА з ВНУЧКОЮ в Америці
ДОНЬКИ і ЗЯТІ з ВНУКАМИ і ПРАВНУКАМИ в Україні

Із глибоким смутком та невимовним жалем ділимося болючою вісткою з нашими Рідними і Знайомими,

що 17-го грудня 1971 р. на 57-му році свого трудолюбивого життя відійшов раптово у Вічність

бл. п.

Д-Р БОГДАН ВЕСОЛОВСЬКИЙ

наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ.

ПОХОРОН відбувся 20-го грудня 1971 р. в Монтреалі, Канада.

ОЛЕНА — дружина
ОСТАП і ЮРІЙ — сини з родинами
ЯРЕМА — брат

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. **Романа Миндюка**

МАҐІСТРА ПРАВ

складаємо 50.00 долярів

на Фонд Верховного Архиєпископа Кир Йосифа.

Д-р Богдан і Міра ЗАЛУЦЬКІ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. **ВАСИЛЯ ГУСАРА**

складаємо 10.00 долярів

на Фонд „Церква в Потребі".

Лідія і д-р Володимир МАРТИНЦІ

ВШ. Рідні, щирі вислови співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. **ОЛЕНИ КРУЦЬКО**

складаємо 25.00 долярів

на Фонд „Церква в Потребі".

Інж. Іван і Стефанія ФУР із Родиною

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в понеділок, 20-го грудня 1971 р. відійшла від нас у Вічність на 79-му році життя,

наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

АННА ЧАМБУЛ

народжена в Денисові, пов. Тернопіль.

ПАНАХИДА в середу, 22-го грудня 1971 р. о год. 8-ій веч., в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 801 Springfield Avenue в Ірвінґтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН в четвер, 23-го грудня 1971 р. о год. 8:30 рано з похоронного заведення до церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а відтак на цвинтар Hollywood Cemetery в Union, N.J.

Горем прибиті:

МАРІЯ і МИРОН ШКІЛЬНИЙ — дочка з мужем
ОЛЯ і ОЛЕКСАНДЕР НАПОРА — внучка з мужем
ГАЛЯ — внучка
НАТАЛЯ, ОКСАНА і ОЛЕСЯ — правнучки
Близька і дальша Родина

Ділимося сумною вісткою з Рідними та Друзями, що дня 24-го листопада 1971 р. упокоїлась в Бозі на 93-му році життя наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

сл. п.

МАРІЯ З КОТЕЛЬНИЦЬКИХ ЛЮБЧАК

ПОХОРОНЕНА в дні 26-го листопада 1971 р. на Личаківському цвинтарі у Львові.

ОСИП — син з дружиною ІРИНОЮ
ІРИНА КРИХ — донька з родиною в Україні
ЕВГЕН — син з родиною в Польщі
СТЕФАНІЯ ДЕНИСЮК — сестра з родиною
ЮЛІЯ ГРИЦИК — сестра в Польщі

Замість квітів на свіжу могилу нашої Найдорожчої Мами

бл. п. **МАРІЇ з КРУШЕЛЬНИЦЬКИХ ДРОЗДОВСЬКОЇ**

що відійшла у Вічність 27-го листопада 1971 року в Лос Анґелесі, пересилаємо на руки Блаженнішого Кир Йосифа Кардинала Сліпого

100.00 (сто) долярів

на Фонд „Церква в Потребі".

Донька Олена з Дроздовських ТИПОВНИЦЬКА
Зять інж. Омелян Михайло ТИПОВНИЦЬКИЙ

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п. **ІВАНА ПОНЯТИШИНА**

буде відправлена в суботу, 1 січня 1972 р. о год. 9 ранку

СЛУЖБА БОЖА

в Українській Католицькій Церкві в Лос Анджелес.

До участи запрошують Рідних і Приятелів

Анна — дружина
Леся і Люба ,дочки, Зяті і Внуки

УККА ВЕДЕ ІНТЕНСИВНУ ЗБІРКОВУ КАМПАНІЮ ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ НАРОДНОГО ФОНДУ ДО $100,000 ДО КІНЦЯ РОКУ; ПОТРІБНО БУЛО $48,000; ЩЕ ПОТРІБНО $27,000.

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП ВИСОКО ОЦІНЮЄ ПЕРЕБІГ І РІШЕННЯ П'ЯТОГО АРХИЄПИСКОПСЬКОГО СИНОДУ УКЦ В РИМІ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

зархатів як канонічних єпископств.

9. Створення єпископств у Ванкувері і Монтреалі.

10. Розбудова єпископств в цілі утворення митрополій в Західній Европі, Бразилії, Аргентині і Австралії.

11. Беатифікація Слуги Божого Митрополита Андрея.

12. 1000-річчя хрищення Руси-України.

13. Духовна Семінарія.

14. Літургічне видання і деякі скорочування Богослужень.

15. Єпископська Університетська Комісія.

16. Українська парохія в Римі.

17. Товариство св. Апостола Андрея.

18. Справа целібату і жонатого Духовенства.

Ці точки можуть бути доповнені і сконкретизовані Владиками і так стануть основою наших дискусій і рішень.

СЛОВО БЛАЖЕННІШОГО ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА КИР ЙОСИФА НА ЗАКІНЧЕННЯ СИНОДУ

Впродовж 7 днів наш Синод займався предложеними справами. Одначе закороткий був час, щоб основно вичерпати матеріял, тимбільше, що Папський Синод продовжено аж до 5 листопада 1971 р., Наш Синод вислав три письма до Святішого Отця, почав передискутовувати предложений начерк Конституції, прийняв до відома тимчасову відмову створення українського патріярхату, створив Постійний Синод Верховного Архиєпископа, в склад якого ввійшли: митрополит Кир Максим, митрополит Кир Амброзій, архиєпископ Бучко і єпископ Андрій (Сапеляк) в Аргентині, привернув титул Києвсько-Галицького митрополита, видав спільне Послання в справі Берестейської і Ужгородської Уній, рішив видавати кожного року Спільне Різдвяне і Великоднє Послання. На дальшому порядку була справа утвердження екзархатів як канонічних єпископств, створення нових єпископств у Ванкувері і Монтреалі та піднесення єпископств в Едмонтоні і Торонто до гідности архиєпископств, розбудови дальших єпископств в Західній Европі, Бразилії, Аргентині і Австралії, в цілі завершення їх митрополіями. Наступним предметом нарад була беатифікація Слуги Божого Митрополита Андрея, відсвяткування Ювілею 1000-річчя хрищення Руси-України за великого князя Володимира, Духовні Семінарії, дальше видання літургічних книг, справа жонатого клиру на поселеннях, справа створення української католицької парохії в Римі, затвердження Статуту Товариства св. Апостола Андрея.

Була це дуже важка праця, тим більше, що одночасно, як сказано, проводжено і Папський Синод. Однодушність на нашому Синоді скріпила нашу Церкву внутрі і назовні і намітила дальший шлях в напрямі остаточного створення патріярхату. Після „Слава во вишніх Богу" в храмі Жировицької Божої Матері і святих мучеників Сергія і Вакха Синод закінчено в суботу, дня 6 листопада 1971 р.

„Ірвінг Стар" про проф. Ковтонюка

Вашингтон, Д. К. — Столичний щоденник „Івнінг Стар" з 15 грудня опублікував за пресовою Службою „Ню Йорк Таймсу" розповідь про клопоти професора-українця у Вірджінському Стейтовому Коледжі, д-ра Філімона Ковтонюка, якому закинуто „не професійну поведінку" та який відомий своїми антикомуністичними виступами в коледжі й американській пресі. Справа перебуває в суді, тим часом д-р Ф. Ковтонюк далі одержує платню в 11 тис. долярів річно, до кінця весняного семестру 1972 року. Хоча дирекція Коледжу дістала потвердження з Мюнхену про правильність докторату з рамени УВУ, все таки, сказано в „Івнінг Стар", „дирекція наполягає далі, що його докторат не дійсний". Д-р Ф. Ковтонюк сказав, що він сподівається позитивної розв'язки, а потім сам покине той Коледж.

ПАМ'ЯТІ КОМПОЗИТОРА КОСЕНКА

У Житомирі окремим вечером відзначили пам'ять композитора Віктора С. Косенка, з нагоди 75-річчя з дня його народження. На вечорі було виконано кілька мало відомих камерних творів композитора. Звичайно, на концертах якщо й виконують щось із Косенка в Україні, так це „пісні про червону армію" і подібні „твори".

ЕЛЕКТРИЧНІ КОБЗИ Й БАНДУРИ

Семеро молодих, від 21 до 25 років віком, музик створили минулого року в Києві ансамбль під назвою „Співуча кобза", що працює при „Укрконцерті". Вони виступають в різних містах України з незмінним успіхом. Мистці змодернізували кобзи й бандури, підвівши до них електричний струм, і, як подавала „Молодь України" з 9-го грудня, „їх звук напрочуд приємний та з перших же хвилин полонить слухачів". У репертуарі „Співучої кобзи" переважають українські пісні, давні народні й сучасних композиторів, але є також „твори композиторів інших республік нашої Батьківщини"...

Наради Головної Управи ОУА „Самопоміч"

Ню Йорк, Н. Й. (П. Л.) — У четвер 18-го листопада ц. р. відбулися ділові наради Головної Управи ОУА „Самопоміч" у власному домі в Ню Йорку, в яких обговорено та винесено рішення, про ряд важливих справ як: пекучі проблеми допомоги потребуючим у різних країнах, та конечність збіркової акції на ту ціль. Ювілейні святкування та видання з цієї нагоди, організаційні справи в терені, затіснення співпраці з Т-вом ТУК і його клітинами, розбудова органу „Наш Світ", та різні біжучі справи і письма.

Наради відкрив і ними проводив о годині 6:15 вечером, голова Степан Спринський, який привітавши присутніх, звернув увагу, що як показує ситуація, на внутрішньому, так і на зовнішньому форумі, питома вага ОУА „Самопоміч" щораз більшає і тим самим виринають вимоги посилення дії і активности у всіх секторах передбачених статутом Членами Головної Управи, а зокрема поодинокими Відділами. Він і подав порядок нарад, який прийнято без змін.

Секретар Головної Управи д-р В. Палідвор відчитав протокол з попереднього засідання, який прийнято без змін.

За час, від попередніх нарад, про обширну пророблену працю звітували: голова С. Спринський, заступник голови: мгр Є Лозинський і проф. Б. Стефанович, секретар д-р В. Палідвор і касир інж. І. Гурик. В цьому звітовому часі між іншим посилено організаційну працю, відбуто збори громадян з доповіддю голови у Дітройті, взято участь у 50-літті УВУ, у 100-літті уродин Лесі Українки відсвяткованих у Клівленді, у 50-літті Української Автокефальної Православної Церкви у Філядельфії, посилено збіркову акцію висилаючи пригадки, пороблено заходи в справі ювілейних святкувань, зокрема, пригадки в справі дописів про історію Відділів, проаналізовано фінансовий стан як адміністративного фонду, так власного дому, конта збірки на „Церква в Потребі" і КОДУС-у, зокрема збірки на допомогу потребуючим, та плян праці на майбутнє.

Над звітами вив'язалася жива і речева дискусія, в якій забирали слово: п. Ф Колодій, мгр Є. Лозинський, інж. І. Гурик, проф. Б. Стефанович, інж. Р. Раковський, п. Л. Пришляк, д-р В. Палідвор, мгр Б. Ластовецький, п. Я. Петрик, мгр Р. Гуглевич — і п. С. Спринський, який зреасумував перебіг дискусії та пропозицій, вслід чого винесено постанови до кожної порушеної проблеми. Зокрема рішено звернутися до Управ Відділів, щоб на протязі місяця грудня упорядкували свої свої фінансові зобов'язання до Централі, щоб можна зробити річні замкнення та в час подати звіт до урядових чинників.

В окремій точці нарад звітували про суспільну і допомогову акцію референти: п-і Е. Козіцька і п. Є. Манацький, та доповняв секретар д-р В. Палідвор, відчитуючи вплинувші зворушливі прохання за допомогою і подяки з різних країн нашого поселення та з терену Америки, а зокрема від студіюючої молоді з Бразилії і Аргентини.

Про журнал „Наш Світ" і про хід підготови Ювілейної Книги, подали вичерпні інформації мгр Є. Лозинський і інж. Р. Раковський.

В дискусії з приємністю ствердженo, що „Наш Світ" знаходить у спільноті щораз більше признання, як одинокий суспільно-економічний орган, добре редагований, як попереднім так і новим редактором та Редакційною і Видавничою Комісіями. Підкреслювано потребу його змінити з двомісячника на місячник, та піднести збільшення числа передплатників серед членства і громадянства. Рішено звернутися з проханням, щоб Відділи і кредитівки подали свою історію зі знімками до Ювілейної Книги до 1-го грудня, щоб можна було її зредагувати і видати до З'їзду і Ювілею, та щоб в час зібрали до неї оголошення від від організацій та поодиноких фірм.

Розглянено і полагоджено деякі поточні справи, а зокрема прохання про допомогу, співпраця з Т-вом Української Кооперації, Суспільна Служба при СКВУ і у МХС, в Мюнхені, участь в З'їзді організації ОЧСУ, та в дальших святкуваннях УВУ в поодиноких місцевостях, та про організаційні поїздки на збори Відділів до Гартфорду, Конн., Сиракюз, Н. Й. і Балтимор, Мд.

В цих важливих і ділових нарадах взяли участь члени Головної Управи Контрольної Комісії і Товариського Суду: П. Степан Спринський, мгр Євген Лозинський, мгр Богдан Ластовецький, проф. Богдан Стефанович, д-р Василь Палідвор інж. Іван Гурик, інж. Роман Раковський, Лев Пришляк, п-і Емілія Козіцька, Євстахій Манацький, Франк Колодій, мгр Роман Гуглевич, і Ярослав Петрик.

В годині 9:30 вечора, голова С. Спринський закрив наради дякуючи присутнім за участь, речеву дискусію та активну співпрацю, закликаючи до ще більшого її посилення, щоб наша установа ОУА „Самопоміч" змогла якнайкраще сповнити свої статутові завдання та вимоги до неї від нашої громади на добро членів, потребуючих наших братів, та на добро Української Спільноти.

П. Л.

ЕМАЛІЇ К. ШОНКА-РУСИЧА

Ню Йорк. — У неділю 19-го грудня о 12-ій год. дня відбудеться відкриття Виставки живописної емалії мистця Константина Шонка-Русича, в його ґалерії „Норм Енемел" при 318 Схід 9-та вулиця, поблизу Українського Народного Дому на 2-й евню. Виставлені різного розміру емалії на українську й американську тематику, квіти, мертва природа, витинана з міді й емальована скульптура, металеві репродукції грошей і прикрас із українських княжих часів та ін. К. Шонк-Русич здобув дві нагоорди на американських виставках. Відчинено щодня від 12 дня до 8 вечора.

100-ліття Лесі Українки і В. Стефаника в Міннеаполісі

Українська громада Міннеаполісу - Ст-Полу в дні 28 листопада 1971 відзначила 100-річчя з дня народження Лесі Українки і Василя Стефаника. Ініціятором цієї імпрези була Управа Відділу УККА на Міннесоту. Програма була добре заплянована і належить підкреслити, що левину часть праці виконала наша молодь.

Національний гимн відіграла п-і Оксана Левицька. Реферат про творчість Лесі Українки дала п-і мгр Петришак Мирослава, а про Стефаника — Василь Пакуляк, давній приятель родини Стефаників. Обидва реферати були короткі і змістовні.

Деклямацію „Слово" Л. Українки зі щирим відчуттям виголосила п-і Оля Хоролець. Співачка п-і Оксана Бринь відспівала дві пісні, а саме „Горить моє серце" — музика Лопатинського і „Молитву" — музика Білогруда, при фортепіяновому супроводі п-і Кіри Цареградської. Їхнє виконання нагородила публіка рясними оплесками. Частину новелі В. Стефаника „Роса" виконав зі щирим відчуттям студ. Смулка Роман. У другій частині програми була 3-тя дія „Лісової пісні" Лесі Українки, яку відіграла молодь, зорганізована в Драматичному Гуртку „Перелесник". Режисером була п-і Марія Кукуруза, кол. артистка Українського Театру в Ужгороді. Вступні пояснення до „Лісової пісні" подав мол. Лісович Богдан. Молоді ентузіясти аматорської сцени грали добре і щиро, мова звучала чисто і поправно. Нашій молоді — щира подяка. Ролі виконували: Оленка Амброзяк, Андрій Каркоць, Рома Лісович, Аркадій Сингаївський, Наталія Сингаївська, Христина Кос, Орися Каркоць, Олесь Праздюк, Оля Каркоць, Ліля Хоролець, а „русалками" були: Марта Денисюк, Орися Каркоць, Христина Кос, Наталя Руденко, Юля Павлюк, Наталя Сингаївська, Леся Шайда, Ірена Шайда і Ліля Хоролець. Декорації намалював о. митр. прот. М. Антохій, танки ставила п-і Ірена Денисюк. Костюми — п-і Ольги Амброзяк, освітлення — Марка Даннлюка.

Радіємо успіхами нашої молоді і бажаємо їй багато витривалости в культурній українській праці.

В. Пакуляк
прес. референт УККА

Конференція Мікробіологів в Ню Йорку

Управа Товариства Українських Інженерів Америки, очолена інж. В. Гнатківським, влаштувала 4-го грудня 1971 р. в Ню Йорку наукову конференцію мікробіологів. Конференція мала за завдання показати, який великий поступ зробила ця ділянка науки за останнє чверть сторіччя. За цей час мікробіологи одержали нові дані щодо структури, фізіології, біохемії і генетики мікроорганізмів. Вони застосували вітальну силу мікроорганізмів для біосинтези білків, вітамінів, амінових кислот і інших корисних речовин. Мікробіологи випродукували ряд антибіотиків, які вживаються сьогодні у боротьбі проти багатьох хворіб, рятуючи багатьом життя. Дякуючи мікробіологам, які дали у руки лікарям ряд нових медикаментів, життя людини продовжено щонайменше на 15 років.

Модерна мікробіологія застосовується в багатьох галузях індустрії, як сільське господарство, медицина, ветиринарна медицина, легка харчова і металюргійна промисловість. Велику увагу приділяється також дослідам над способом захисту різних матеріялів і продуктів від бактерійних знищень, які завдають великої шкоди всім галузям народного господарства. Тепер мікробіологи інтензивно студіюють процеси, які проходять в живих клітинах, регулярність генетики і селекції, механізм біосинтези фізіологічно активних речовин. Для того рівнобіжно проводяться основні досліди в ділянках фізіології і біохемії мікроорганізмів. Крім того мікроорганізми і віруси є дуже вигідними моделями для розв'язки важливих теоретичних і практичних проблем в багатьох ділянках біології і медицини.

Д-р бактеріології Максим Німець, уроджeнець Канади, який зараз працює в Науково-Дослідному Інституті Сквіба на пості старшого наукового дослідника, доповідав про уліпшення дії мікроорганізмів у ферментаційній індустрії. Він вказав, що вивчаючи генетику бактерій і вживаючи парасексуального циклю можна уліпшити і збільшити продукцію антибіотиків.

Магістер мікробіології Юрій Б. Грабець, який працює на пості мікробіолога контролера в Гант Меморіял Госпітал, Денвер, Масс і є дорадником в Сейлем Госпітал, Сейлем, Масс. розказав про вплив антибіотиків на бактерії. Він вказав, що антибіотики можна розділити на три групи залежно від механізму зв'язання різних частин бактерії та продискутував вплив антибіотиків на синтезу клітинної стінки, цитоплязмову мембрану і синтези білків. Мгр Грабець звернув увагу на антагоністичний і синергістичний вплив комбінацій антибіотиків.

Д-р Лев Кушнір, градуант Темпл Юніверсіті, дослідник у Східньо-Пенсильвенійському Психіятричному Інституті поділився зі своїми експериментальними вислідами з реконструкції клітинної мембрани. Додана стрептомецина до розщину по одній стороні двомолекулярного ліпідного слоя модифікованого матеріялом, викликає швидкий і значний спад електричного опору цього слоя. Знову бактеоріцина ДФ-13 викликає ріст електричного опору слоя. Це вказує на можливий механізм акції цих антибіотиків, на бактерії і на те, що мембрана живої клітини є структурою, яка контролює вегетативні функції клітини.

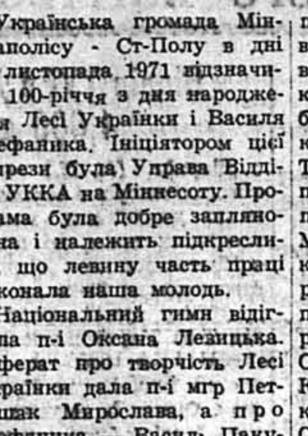
Д-р хемічних наук Михайло Стефанів, науковець хемічно-дослідного відділу Гофман ля Рош, виложив про віруси і розшуки за їхніми онкогенічними типами в неоплязмах людини. Була описана докладно природа вірусів, їх розмноження і дія на біологічні клітини. Д-р Стефанів докладно поінформував про роботу українського ученого д-р Лева Дмоховського у викритті віруса людського пістряка.

Організатором дуже успішної імпрези був інж. Зенон Салевич, референт наукових конференцій Головної Управи Т-ва. Модератором конференції був інж. Євген Іваників, а за технічну сторінку відповідав інж.-арх. Богдан Геруляк.

Після конференції відбулася товариська зустріч, яку влаштували дружини інженерів, приготовивши багатий і смачний буфет. Завдяки їм у приємній атмосфері учасники конференції ще довго дискутували про успіхи мікробіологів, як також заслуги Т-ва для української громади, яке все інформує її про нові досягнення техніки і науки.

С. І.

Пропам'ятний Фонд ім. проф. Ф. Басси

Св. п. проф. Ф. Басса

Пані Ольга Василишин-Басса з Монтреалю зложила 1,000 дол. на Шевченківську Фундацію, як пропам'ятний фонд імени її мужа, сл. п. проф. Филипа Басси. Цим щедрим датком відзначено 10-у річницю з дня смерти проф. Басси, визначного музиколога і заслуженого члена й діяча української громади в Монтреалі, збагативши рівночасно фонди Шевченківської Фундації, якої завданням є допомогти у збереженні і розвитку української культури в Канаді.

Вплатою пані Ольги Василишин-Басси збільшено число пропам'ятних фондів Шевченківської Фундації до 69, при чому на 4 з тих 69 фондів вплинуло датків на 1,000 дол. або більше, а саме на фонди: Володимира і Лідії Коханів — Вінніпеґ, д-р Наталії Небелюк — Саскатун, Марії Гаврилюк — Вінніпеґ і проф. Филипа Басси — Монтреаль.

Крім тих 4-ох великих пропам'ятних фондів, які виказують 1,000 дол. або більше, згідно з Восьмим Річним звітом Шевченківської Фундації по кінець березня 1971 одержано датків по 5,000 і більше від 7-ох меценатів, а по 1,000 дол. і більше від 116 фундаторів. Після 1 квітня ц. р. список будівничих Шевченківської Фундації доповнено новими вплатами по 1,000 дол. від таких нових фундаторів: Василь Гавриляк, Олекса і Евдокія Корбутяки, Іван і Василина Палії, Степан і Анна Порайки, Теодор Безтільний і Комітет Українок Канади з Вінніпегу.

Крім того почавши від 1 квітня ц.р. одержано додаткові вплати від попередніх фундаторів, чим вони піднесли свої попередні вплати до висоти: І. М. Гаврилюк — 1,500 дол., д-р М. М. і д-р Н. Небелюки 1,000 дол., Д. Струтинський 1,350 дол. і д-р І. Глинка 4,000 дол.

До кінця минулого ділового року Шевченківська Фундація зі своїх чистих щорічних доходів виплатила 32,756.80 дол. на субсидії для збереження і розвитку української культури в Канаді. В цьому біжучому році біля 15,000 дол. піде знову на підтримку різних культурних проєктів, з чого 5,000 дол. вже виплачено на потреби першої Катедри історії України, яку відкрито в Албертському Університеті в Едмонтоні.

СОЮЗОВІ ДІЯЧІ: СЕКРЕТАРІ, ОРГАНІЗАТОРИ, УРЯДОВЦІ І КОНВЕНЦІЙНІ ДЕЛЕГАТИ! ВІД ВАС ЗАЛЕЖИТЬ ДАЛЬШИЙ РІСТ І ВСЕБІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ Й ВСІЄЇ НАШОЇ ОРГАНІЗОВАНОЇ ГРОМАДИ. ПОДБАЙТЕ ЩЕ В ЦІМ РОЦІ, ЩОБ У ВАШІЙ ГРОМАДІ НЕ БУЛО НІ ОДНОГО УКРАЇНЦЯ БЕЗ ДОСТАТНЬОГО ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ!

Ректор В. Янів у Балтиморі

Балтимор (В. К.). — Українська Громада Балтимору відзначила 50-річчя Українського Вільного Університету в неділю, 28 листопада 1971. Це святкування звеличав присутністю поет, науковець і Ректор УВУ, проф. д-р Володимир Янів. Його зустріч з українцями Балтимору відбулася вечером у залі Дому Української Молоді, де при застелених столах засіли понад 130 осіб, у тому 4 священиків, і численна молодь. Вечором проводив д-р Андрій Лемішка, який представив Ректора Янева, а присутні привітали його оплесками.

Молитву провів місцевий парох о. монс. Петро Мельничук, після чого голова Балтиморського Ювілейного Комітету УВУ, д-р Ярослав Шав'як, у довшому слові вітав Ректора Янева та прибувших на зустріч з ним балтиморців. Присутні вшанували однохвилинною мовчанкою сл. пам'яті д-ра Віктора Супінського, кол. алюмна УВУ, який помер в 1952 р. в Балтиморі.

Подавши сильветку Ректора Вол. Янева, як кол. пластового, студентського, громадсько-політичного діяча, а згодом визначного українського вченого, що є автором 123 наукових публікацій, бесідник пригадав про те, що вже в р. 1958 відвідував Балтимор, тодішній Ректор УВУ, проф. д-р Іван Мірчук. УВУ 50 років стоїть непохитно на фронті боротьби за розбудову української національної культури і науки. В наступному 50-річчі УВУ мусить свої позиції не тільки зберегти, а й розбудувати. Тому Балтимор включився в загальну українську акцію грошевої збірки на Ювілейний Фонд УВУ.

Пластунка Ірена Корж і пластун Олег Гудима вручили Ректорові Яневу китицю квітів, передаючи привіт від балтиморської пластової молоді. Привіти теж складали: Анна Стельмах як голова місцевого Відділу Союзу Українок, Антін Траска від місцевого Відділу УНРади, інж. Остап Стельмах від Т-ва „Самопоміч". Андрій Чорний від Управи Дому Української Молоді, Володимир Чорнодольський, як голова Відділу УККА в Балтиморі. Зі словом вітання виступив мґр Андрій Чорнодольський, як кол. голова СУСТА і кол. референт зовнішніх зв'язків ЦЕСУС-у. Орися Вацлавова прочитала у формі привіту власну поезію, присвячену Ректорові Яневу.

Основною частиною вечора була доповідь д-ра Володимира Янова на тему „Ідейні змагання УВУ в історичній перспективі". Ректор Янів підкреслював, м. ін., думку про те, що наші Визвольні Змагання напевне були б щасливіші для нас, якби перед ними ми мали власний університет, що виховав би кадри професійної інтелігенції. Запити слухачів, пов'язані з доповіддю, свідчили про їхнє велике зацікавлення словом Ректора. Була висловлена думка, що для матеріяльної допомоги УВУ слід поширити мережу Т-ва прихильників УВУ, а прихильників пов'язати між собою якимсь невеличким органом навіть у формі циклостилевого бюлетеню.

На всі запити та суґестії Ректор Янів давав вичерпні відповіді.

Про вислід балтиморської грошевої збірки нагоди Золотого Ювілею УВУ подавав у своєму звідомленні голова фінансової Комісії балтиморського Ювілейного Комітету УВУ, Володимир Чорнодольський: збірка досягла суми 1,290 долярів. Збірка продовжується.

Щоб заощадити гроші на цілі УВУ, місцевий Відділ Союзу Українок, на прохання Ювілейного Комітету, уладив для учасників зустрічі скромне, але в елеґантній формі, чайне прийняття (солодке і чай-кава).

Далі йшла літературно-мистецька частина програми, під назвою, „З поетичної творчости Володимира Янева", що була присвячена читанню його поезій. На вступі д-р Ярослав Шав'як згадав про початки літературно-поетичної творчости Вол. Янева, після чого автор прочитав декілька своїх поезій зі збірки „Листопадові Фрагменти" (1941 р.). Кілька творів зі збірки „Шляхи" (1951 р.) прочитала п-і Лідія Шав'як. Закінчував літературну частину вечора автор читанням своїх найновіших, ще не друкованих віршів. З напруженою увагою слідкували слухачі за поетичним словом В. Янева, яке залишало в них глибоке враження тематикою і формою.

Зворушливо дякував Ректор Янів за всі ті теплі почуття, що ними обділили його учасники зустрічі.

Після подяки голови Ювілейного Комітету організаторам і присутнім о. прот. Василь Булавка провів кінцеву молитву. Вечір закінчено піснею „Не пора..."

Управа Дому Української Молоді, доцінюючи вклад УВУ в скарбницю української культури, віддала безкоштовно залю для відсвяткування Золотого Ювілею та зустрічі з його Ректором. Для вшанування Золотого Ювілею УВУ, балтиморські мистці Василь Палійчук та Орест Поліщук уладили в залі зустрічі гарну виставку своїх картин. На ній переважали картини з українською тематикою. Була теж виставка видань УВУ, переважно мюнхенського періоду його діяльности. Учасники зустрічі мали нагоду оглянути студентські скрипти, монографії та збірники УВУ, а навіть маґістерські праці та докторські дисертації.

Сцена залі була удекорованна відповідно до Золотого Ювілею УВУ, сповіщаючи глядачам про його 50-річчя.

Мистецькі запрошення на вечір УВУ, як теж його побільшену емблему (голова Мінерви), якою м. ін. була прикрашена сцена, виготовив п. Климентій Баб'як.

Відзначення Золотого Ювілею та зустріч з Ректором Яневим були дбайливо підготовані балтиморським Ювілейним Комітетом з 11 осіб, що діяв від 4 жовтня ц. р. Зустріч з Ректором Яневим відбулася в щирій і дружній атмосфері та залишила в її учасників якнайприємніший спогад.

Відділ ТУІ в Дітройті пожертвував 1,000 долярів на ФКУ

Дітройт (Л. П.) — Девять інженерів з европейськими дипломами високих технічних шкіл, по приїзді з Німеччини до Дітройту, створили дня 26-го листопада 1950 р. третій з ряду Відділ Т-ва Українських Інженерів в Америці, що його очолив інж. Роман Крохмалюк. Одним із перших завдань Відділу було зорганізувати курс англійської мови, щоб уможливити членам, які працювали фізично, або були без праці, підшукати фахову працю. На початку 1951 р., після прийняття Відділу в члени Головної Управи Товариства Українських Інженерів, скликано Загальні Збори, на яких обрано головою бл. п. інж. Євгена Гоїва. В пізніших роках число членів Відділу значно збільшилося новими інженерами, які покінчили студії в Америці.

Окрім заініційованих Відділом організацій, які розвинулися в самостійні одиниці і позитивно розвиваються, Відділ веде активну внутрішню працю і дальше вдержує зв'язок з громадою. Від початку існування члени Відділу включилися в суспільно-громадську працю. На сходинах, які відбулися дня 24-го серпня 1951 р. інж. Атанас Мілянич поінформував приявних, що українська громада в Чикаґо заснувала кредитову кооперативу і пропонував зорганізувати таку Кредитівку в Дітройті. На одному чайному вечорі Відділу, Ірина Решетилович запропонувала створити в Дітройті Літературно-Мистецький Клюб. Члени Відділу обговорювали також інші справи і заплянували: придбати українську оселю; створити будівельну спілку; зорганізувати підприємство вибудовання титанової руди; створити інвестиційний клюб; придбати друкарню; збудувати український шпиталь; зорганізувати товариство суспільного обезпечення; започаткувати спілку, яка займалася б закупом землі і її парцеляцією. Деякі з тих плянів переведено в життя. Засновано Кредитову Кооперативу „Самопоміч", якої майно виносить тепер понад шість мільйонів долярів і яка займає третє місце між українськими кредитівками в Америці. „Діброва" є однією з кращих українських відпочинкових осель, а Літературно - Мистецький Клюб, який спочатку очолював бл. п. проф. Богдан Пюрко, а потім ред. Михайло Бажанський, був дуже активний. Кілька років тому на його місце постав Культурно-Громадський Клюб, який очолює маестро Едвард Козак — цей Клюб є знаний із плекання мистецтва в околицях Дітройту.

Відділ працює у двох напрямках — внутрішньому і зовнішньому. Внутрішня діяльність полягає на відбуванні сходин членів, на яких читаються реферати технічного характеру. Досі, крім інших, прочитано реферати на теми: „Вудова мосту Мекінак" (в мичиґенському стейті), „Радар у Науці і Техніці" і „Теорія Релятивности". До внутрішньої діяльности належить також влаштування пікніків і читання рефератів для членів, їхніх родин і приятелів. Пікніки відбуваються кілька разів в році і на них учасники проводять час на веселих гутірках, дискусіях чи спортових змаганнях; а такі реферати, як „Літаючі тарілки" і „Археологічні розкопи на терені старинного города Галича" викликали неабияке зацікавлення у слухачів.

Зовнішня діяльність Відділу проявляється у влаштуванні балів і фінансовій допомозі товариствам, які займаються виховними справами. Від 1960 р. Відділ рік - річно організує Баль Інженерів з презентацією дебютанток, практикованою успішно за порадою ред. Володимира Несторовича. Ці балі притягають ширшу публіку, яка має нагоду гарно забавитися. Відділ дав почин до уділення стипендій студентам технічних і економічних наук, які працювали суспільно. Коли йдеться про виховну ділянку, то Відділ склав на фонд Школи Українознавства у східньому Дітройті найвищу суму з усіх місцевих організацій

Останньо Відділ пожертвував 1,000 долярів на Катедру Українознавства при Гарвардському університеті.

Любомир Липецький

Скульптор Леонід Молодожанин відвідав УНС і „Свободу", перед поверненням до Вінніпеґу

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ґалерій, провінцію Місіонес з українським населенням, оглянути розкішний водопад Іквасу, місто Кордобу й ін. Маестро Л. Молодожанин повертається цієї неділі до Вінніпеґу, де його чекає невідкладна справа — закінчення великих вітражів для української католицької катедри та інші праці з ділянки скульптури.

Перед відкриттям пам'ятника Тарасові Шевченкові в Арґентині мистець був присутній на відкритті пам'ятника його проєкту Піонерові Канадійської авіяції в містечку Па на півночі Канади. Мистець особливо задоволений з того, що поблизу пам'ятника Тарасові Шевченкові в розкішному парку „Палермо" в Буенос Айресі височить гарний пам'ятник Джорджеві Вашинґтонові, якого оспівував український поет. Цю символічну деталю, сказав маестро Л. Молодожанин, помітив американський амбасадор в Буенос Айресі й підкреслив у своїй промові. Мистець з дружиною був на прийнятті та довшій розмові з амбасадором ЗСА в Арґентині Джоном Дейвісом Ладжем.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

У КЕМБРІДЖІ, МАСС., БІЛЯ ОДНОГО З БАНКІВ поліція знешкодила бомбу з годинниковим механізмом. Про бомбу повідомив телефоном невідомий, сказавши, що її підклали „Сини свободи" на знак протесту проти банкової політики супроти „пригнічення мас".

ПРЕМ'ЄР ПІВДЕННОЇ ІРЛЯНДІЇ ДЖОН ЛІНЧ ГОСТРО ЗАТАВРУВАВ терористичну діяльність підпільної Ірляндської Республіканської Армії, ствердивши, що кожне нове вбивство, доконане тією організацією в Північній Ірляндії, поглиблює взаємну ненависть й унеможливлює з'єднання обох частин Ірляндії.

В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ ЗРІКСЯ член американської делеґації, муринський конґресмен з Мишиґену Чарль Діґґс, на знак протесту проти договорення, що його зробив президент Ніксон з португальським прем'єром Марселю Каетаном на Азорах щодо збереження американської військової бази на Азорах за американську фінансову допомогу Португалії. Діґґс твердить, що той договір допоможе Португалії поборювати визвольний рух чорних автохтонів в африканських колоніях Португалії Анґолі, Мозамбіку. Димісію Діґґса і його заяву затаврував демократичний конґресмен Дервінський, також член делеґації ЗСА в ОН.

З діяльности Ювілейного Комітету для відзначення століття НТШ

Як вже повідомлювано в пресі, Ювілейний Комітет НТШ плянує видати ряд публікацій з нагоди сторіччя Наукового Товариства ім. Шевченка. В першу чергу заплянувано видати англійською мовою історію України (2 томи), історію Сходу Европи, історію Польщі і Прибалтики та її стосунків з Україною. Публікації ці мають бути видані так, щоб могли служити як університетські підручники для студентів. Про потребу таких видань вже неоднократно згадувано в пресі (напр. проф. д-р Степан М. Горак у статті „Про Україну, студентів і університети", „Свобода" і „Америка" з 12 листопада 1971). Кошти видання всіх заплянованих публікацій виноситимуть ок. 50 тисяч долярів. В цілі зібрання тих фондів Ювілейний Комітет НТШ звернувся з окремим закликом до української громади — через пресу та окремими листами та з проханням зложити ювілейний дар в сумі 100 долярів та вище. Ці пожертви можна складати і ратами. Меценатам, які пожертвують тисячу долярів і вище — будуть видані спеціяльні грамоти, а імена всіх ВШ. ПП. Жертводавців будуть поміщені в Ювілейній Книзі НТШ. На наш заклик численні ВШ. ПП. Жертводавці надіслали свої дари. Першу листу подаємо на цьому місці:

1.000 долярів зложили — п-ство д-р Василь і Емілія Стефураки, Чикаґо;

По 100 долярів: проф. д-р О. Андрушків, о. шамб. М. Харина, Тов. „Провидіння", д-р Я. Макарушка, проф. Р. Андрушків, адв. С. Волянський, проф. д-р І. Розгін, д-р В. Кіналь, д-р Б. Гординський, пані д-р Н. Гайворонська, д-р О. Соколишин, д-р В. Розгін, І. Лазорик, д-р М. Яремко, П. Салабай, М. Свідан, інж. К. Ліщинський, А. Мазур, д-р Т. Решетило, д-р. М. Зарицький, д-р П. Богданський, М. Мальований, д-р Б. Робак, проф. д-р М. Дудра, д-р В. Сушків, пані К. Салюк, д-р Р. Кравчук.

По 50 долярів: пані мґр І. Боярська, пані М. Головінська, М. Литвин, проф. д-р П. Стерчо, п-ство І. Кальмук, д-р В. Филипчак.

По 25 долярів: проф. д-р М. Стахів, мґр О. Смаль, о. д-р С. Саболь, інж. Р. Кобринський, П. Пшик, д-р Р. Сосенко, д-р В. Шандор, п-ство В. Прийми, Т. Павчинський, Я. Петрущак, д-р М. Лободяк.

По 30 долярів: проф. д-р В. Трембіцький, д-р П. Грицак.

По 20 долярів: проф. д-р В. Лев, М. Дуб, В. Новаковський, д-р М. Мичковський, п-ство П. О. Ґенґали, д-р С. Чесниковський.

Крім того наспіли численні поменші пожертви, які будуть оголошені в окремому списку. Всім ВШ. ПП. Жертводавцям Ювілейний Комітет НТШ складає на цьому місці найщирішу подяку. Всі пожертви є „текс екземпт" (звільнені від податку.) Дальші пожертви просимо надсилати на адресу: Shevchenko Scientific Society, 302 West 13 Street, New York, N. Y. 10014.

КОЛИШНЬОГО СУДДЮ З ФЕДЕРАЛЬНОГО Апеляційного Суду Отто Кернера в Чикаґо обвинувачено в шахрайстві, підкупі, конспірації, викраданні листів, обдурюванні податкових властей тощо. Кернера судитимуть, як обвинуваченого в 19 пунктах. У 1960-х роках він був ґубернатором стейту Іллиной.

ПОВІДОМЛЕННЯ Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як вполудне 30-го ГРУДНЯ 1971 р.

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1971 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у ЧЕТВЕР, 30-го ГРУДНЯ 1971 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1971 року кінчається з 30-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 30-го грудня 1971.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 30-го грудня 1971.

Пам'ятайте, що до кінця цьогорічної членської кампанії залишилося ще тільки кілька днів!

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

ТАРЗАН, Ч. 6674. Тарзан по ручає генералові Ітсові Джі ма

Ще одна справа, Тарзане! Гелікоптер, що я його вишлю, щоб перевіз тебе і Чулю на ріку Дру, привезе Джіма Варда до Момбузі. Хочу мати його зізнання.

Добре, генерале Ітсе! Але поводися з ним, як із гостем на летунській базі. Джім не здавав собі справи, яку річ затіяли брати Омари, коли він став на їх службу.

Гаразд, Тарзане! Це все! Добра робота, Чулю!

Це гарна людина — наш приятель генерал Ітс! Коли я щось зроблю, що йому подобається, то він завжди каже „добра робота, Чулю!"